

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusei met 2.50

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

NR 17

SO. BOSTON, MASS., 1967 BALANDŽIO - APRIL 26

63 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

Mirė K. Adenauer, prez. Johnson dalyvavo jo laidotuvėse

Mirė Konrad Adenauer, ilgametis Vokietijos kancleris, jos atstatytoju vadinamas. Laidotuvėse dalyvavo ir prez. Johnsonas, tą progą panaudojęs ir pasitarimams su įvairių valstybių vairininkais.

Didysis Vokietijos valstybininkas dr. Konrad Adenauer mirė balandžio 19 d., sulaukęs 91 m. amžiaus.

LB rinkimai gegužės 6-7 d.

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai bus gegužės 6-7 dienomis. Jie vykdomi 5 apygardomis. Kiekviena jų turi savo kandidatus. Viso labo jų yra 116: I-joje (Vakarinė dalis) — 17, II-joje (Chicago) — 46, III-joje (Ohio, Michigan ir kt.) — 20, IV-joje (Bostono ir kt.) — 11 ir V-joje (New Yorko ir kt.) — 22 kandidatai.

Paleckį pakeitė

M. Šumauskas

Sovietinės Lietuvos Aukščiausioji Taryba savo pirmininku išrinko Motiejų Šumauską, iki šiol buvusį ministrą pirmininką.

Iki šiol "prezidentu" buvo Justas Paleckis, kuris yra ir visos Sovietų Sąjungos Tautų Tarybos pirmininkas. Kitą kartą parašysime plačiau apie M. Šumauską.

Ministru pirmininku išrinktas Juozas Maniušis, 57 m. amžiaus. Jis iki šiol buvo partijos centro komiteto sekretorium.

FBI ištyrė sovietų šnipų vadą

Sovietų Sąjungos šnipų vadas nr. 2 gen. Možeckov, aišku, šnipų organizavimo reikalu sumanė atvažiuoti į JAV, lydimas kito aukšto pareigūno. Žinoma, jie atvažiuojo kitomis pavardėmis ir diplomatais apsimeitę. Bet JAV žvalgyba visa tai sužinojo ir sekė kiekvieną jų žingsnį, jiems važinėjantis po JAV. Jiems nežinant, amerikiečių žvalgai palydėjo ir į aerodromą ir lipant į lėktuvą net nufotografavo.

Dr. King pradėjo

"Vietnamo vasarą"

Neorų vadas kun. dr. Martin King praeitą sekmadienį lankėsi Cambridge, Mass., ir čia paskelbė pradedant "Vietnamo vasarą". Tai reiškia, kad jis visame krašte tikisi sutelkti 10.000 asmenų, kurie vasarą bent 500 vietovių vaikščios iš buto į butą ir organizuos žmones prieš karą Vietname. Įvairiose vietose tie asmenys bus pamokomi, kaip imtis to jiems pavesto darbo.

Kun. vienuolis Vincent De Leers šv. Norberto kolegijos (De Pere, Wis.) dekanas, paprašė po piežių jį atleisti, nes jis nori vesti 26 metų moterį.

Šitie jaunuoliai buvo pagrobti ir vėliau tėvų išpirkti už dideles sumas pinigų. Iš kairės į dešinę viršuje — 11 m. Kenneth Young, už kurį tėvas nesiėmė \$250.000, Robert Greenglease, 1953 m. išpirktas už \$600.000, bet buvo grąžintas nužudytas ir 1963 m. pagrobtas Frank Sinatra ir už \$240.000 grąžintas. Apačioje ta pačia tvarka keturi pagrobtieji, kurie išpirkti, sumokėjus po \$200.000: Anthony Olessio iš San Diego (1960 m.), George Weyerhauer iš Tacomas, Charles Urschel iš Oklahoma City ir Edward Bremer iš St. Paul.

Sovietams nepavyko Vietnamo daužo MIG Graikijoje kariai aerodromą įvykdė perversmą

Per paskutiniuosius 25 mėnesius sovietai nepaleido į erdvę nė vieno erdvėlaivio. Prieš kurį laiką buvo pasklidusios kalbos, kad jie jau kažką nepaprasto ruošiasi ten išskraidinti. Ir štai praeitą savaitę jie išskėlė į erdvę pulk. Komarovą, o po kurio laiko turėjo būti ten išskelti kiti kosmonautai, ir jie turėjo pabandyti erdvėje persėsti iš vieno erdvėlaivio į kitą.

Jei tai būtų pavykę, sovietai vėl būtų pralenkę JAV pastangose nusileisti mėnulyje. Deja, antrą parą skrisdamas aplink žemę 18,641 mylių per valandą, jų kosmonautas žuvo.

Paskutinį kartą sovietų kosmonautas buvo pakilęs į erdvę 1965 m. kovo 18 d. JAV per tą laiką į erdvę paleido 10 Gemini erdvėlaivių.

Paskutinėmis dienomis JAV Surveyer 3 nusileido mėnulyje ir atsiuntė daug nuotraukų. Jis turi prietaisą mėnulio paviršiui kasti, jo sudėčiai tirti. Tuos duomenis jis atsiųptė į žemę. Patirta, kad mėnulio paviršius yra pakankamai tvirtas, kad kalėtų išlaikyti nusileidusį erdvėlaivį.

Kipre žuvo 126 žmonės

Netoli Nicosijos šveicarų lėktuvas, skridęs iš Indijos su 120 keleivių ir 10 asmenų įgula pateko į audrą ir nukrito. Žuvo 126 asmenys.

Indijoje, Bihar valstijoje, siaučia didelis badas

JAV lėktuvai subombardavo S. Vietnamo Haiphongo uostą, kurį bombarduoti iki šiol buvo vengiama, nors per jį komunistai siunčia labai daug karo reikmenų.

Pirmą kartą subombarduoti ir sovietų atsiųstų MIG lėktuvų stovyklą. Ji buvo bombarduota bombom, kuriuos sprogdina ir tūkstančius skeveldrų ir aprėpia didelį plotą. Šio veiksmo imtasi dėl to, kad sovietų lėktuvai vis daugiau nuostolių padaro JAV lėktuvams.

Pagaliam gal JAV pradės kariauti taip, kaip reikia — smogs priešą ten, kur jam skaudžiausia. Tik tokiu būdu tegalima kovą laimėti.

Prancūzų atstovų dvikova

Prancūzijos parlamente socialistas Gaston Defferre įsikarsčiavęs degolistą Ribiere pavadino idiotu. Šis išaukė Defferre dvikovon, kuri Prancūzijoje yra uždrausta. Bet jie susitiko užmiestyje pažįstamo lauko ir kovėsi špagomis. Ribiere buvo dviejose vietose įbrėžtas.

Primintina, kad dabar parlamente degolistų tėra 142, o opozicijoje socialistų ir kitų 194. Be to, 41 atstovas yra nepriklausomas, kurie kartais palaiko valdžią, kartais eina prieš ją.

Viesulas Amerikos vidury

Tornado siautė Illinois, Michigane ir Misourio valstijose. Artį 100 žuvo ir per 1000 sužeista.

Diktatoriaus Stalino dukterė atskrido į JAV

Svetlana Alilijeva jau New Yorke. Išleidžia savo autobiografiją. Spėjama, kad tuo tarpu ji apsigyvens kame nors Naujojoje Anglijoje.

Gresia geležinkelių streikas

Darbo sekretorius pareiškė, kad gresia visame krašte geležinkelių streikas. Kongreso nutarimu, streikas yra nutestas iki gegužės 3 d., bet iki šiol nėra jokios vilties, kad šalys susitars, ir todėl streiko pavojus yra labai rimtas.

Kaip jau buvo rašyta, Svetlana, 42 m. amž., į Indiją nuvežė savo mirusio vyro indo pelenus ir ten nutarė nebegrįžti į Sovietų Sąjungą. Indija bijojo ją priimti, nesutiko jos įsileisti ir JAV, nes nenorėjo dėl to sunkinti pradėtų "tiltų" ryšius "stabybos. Todėl ji prisiglaudė Šveicarijoje. Pagaliau ir JAV sutiko ją įsileisti, ir ji, kaip minėta, jau atskrido į New Yorką. Ji turi 6 savaičių turistinę vizą, bet valstybės departamentas jau pranešė, kad ji galės čia pasilikti tol, kol norės.

Svetlana yra parašiusi savo autobiografiją ir jau susitarusi su amerikiečių leidykla ją išleisti. Tos knygos ištraukos bus spausdinamos ir Life žurnale bei The New York Times dienrašty.

Svetlana pareiškė, kad ji nustoje tikėjusi komunizmo dogmas ir tikisi JAV rasti "laisvę save išreikšti", laisvę rašyti, studijuoti ir įnešti nors mažą indelį į meno ir literatūros lobyną. "Man nėra nei komunistų, nei imperialistų. Tėra tik tai geri ir blogi žmonės", pasakė Svetlana.

Manoma, kad Svetlana kol kas apsigyvens kame nors ramioj vietoj Naujojoje Anglijoje ir seks savo knygos vertimą į anglų kalbą.

Reikia laukti, kad ji savo knygoje parašys įdomių dalykų, kurie iki šiol nebuvo žinomi. Maskvos komunistams Svetlanos pabėgimas nėra malonus dalykas.

Manoma, kad Svetlana kol kas apsigyvens kame nors ramioj vietoj Naujojoje Anglijoje ir seks savo knygos vertimą į anglų kalbą.

Reikia laukti, kad ji savo knygoje parašys įdomių dalykų, kurie iki šiol nebuvo žinomi. Maskvos komunistams Svetlanos pabėgimas nėra malonus dalykas.

Automobilių unija išeis iš AFL-CIO

Automobilių pramonės unijos konferencija įgaliojo savo pirm. Reutherį pasitraukti iš AFL-CIO, jeigu jis nesutiks vykdyti pasiūlytos programos.

Nemaži nesutikimai komunistų tarpe

Nemažų nesutarimų pasireiškė į Rytų Berlyną konferencijos suvažiavusių komunistų atstovų tarpe.

Ma Sitson, žymus Kinijos muzikas, pabėgęs, kaip jis sako, iš vėlinio nagų ir gaves prieglaudą JAV.

Naujasis Sovietų S-gos krašto apsaugos ministeris maršalas Andrej A. Grečko, 63 m. amž.

Dr. Milton Helpern ir dr. Charles J. Umberger paliudijo, kad jie rado nuodų Carmelos Coppolino kūne. Jos buvęs vyras dr. Coppolino yra kaltinamas ją nužudęs. Teismas dar tebeina Naples mieste, Fla.

Gegužės Pirmoji

TARPTAUTINĖS LAISVŲJŲ DARBO UNIŲJ
KONFERENCIJOS ŽODIS DIKTATŪRINIŲ REŽIMŲ
DARBO ŽMONĖMS GEGUŽĖS PIRMOSIOS PROGA

Diktatūrinio režimo kraštų darbininkai!

Sešiasdešimt trijų milijonų darbininkų, devyniasdešimt penkiuose kraštuose apsijungusių 121 laisvųjų darbo uniųj, vardu siunčiame jums broliškąs linkėjimus tradicinės ir simbolinės darbininkų šventės — Gegužės Pirmosios proga.

Tarptautinė laisvųjų uniųj konferencija visada kovojo įvairiuose frontuose dėl laisvės ir demokratijos. Ji yra griežčiausiai priešinga visokiai diktatūrai, nepaisydama jos formų — ar ji būtų komunistinė, fašistinė, militarinė, kolonialinė ar rasistinė. Kinijoje ar Sovietų Sąjungoje, Haity ar Rodezijoje, Portugalijoje ar Pietų Afrikoje, Vengrijoje, Ispanijoje ar kur kitur.

Tarptautinė laisvųjų darbo uniųj konferencija visuomet kaltino vyriausybės kontroliuojamas organizacijas, klaidingų darbo uniųj vardu prisidengusias, kad jos yra tų režimų įrankiai, kurių vyriausias tikslas — kontroliuoti darbininkus. Jūs gerai žinote, kokių vaidmenį jos vaidina jus išnaudojamos, ir mes nepaliausime jų veiklos demaskuoti.

Mūsų kova, kuri yra bendra mums ir jums, bus ilga ir sunki, nes, nelaimė, diktatūrinė valdžia dar tebėra daugelyje valstybių, laikydama vienu teroru ir didžiulės policijos jėga.

Mūsų žodis kreipiamas į visų policinių valstybių pavergtus darbininkus. Siemet, tačiau, mes norime specialų žodį tarti iš jų dviejų tautų darbininkams.

Sovietų Sąjungos darbininkams mes norime pasakyti, kad mes su jais minime 50 metų revoliucijos sukaktį. Mes niekada nepamiršime, kad tai buvo tikra revoliucija — garbinga Vasario revoliucija, kuri nuvertė caro valdžią ir pirmą kartą įvedė demokratines institucijas, įskaitant ir tikrą darbininkų organizaciją. Spalio revoliucija nebuvo tikra revoliucija: tai buvo civilinis karas, kuriame komunistai užgrobė valdžią, kad galėtų naudotis demokratinių jėgų laimėjimų nauda ir garbe. Visur darbininkai džiaugiasi, kad sovietų darbininkai tos sukakties proga gaus penkių dienų darbo savaitę. Ilgai laukus, jūsų darbo savaitę įsiriškioja į eilę laimėjimų, kuriais daugumos pramoninių kraštų darbininkai, jų darbo uniųj dėka, jau daug metų naudojami.

Ispanijos darbininkams jų sunkioje valandoje norime išreikšti viso laisvojo pasaulio darbininkų solidarumą. Ispanijos diktatūrinis režimas stiprina savo slopinančias priemones prieš darbininkus, kovojančius dėl savo teisių, nes jis gerai žino, kad, tas teises iškovojus, diktatūros dienos bus suskaičiuotos. Tačiau, nepaisant priespaudos, kova dėl laisvės ir darbo uniųj teisių, kuria Ispanijos darbininkai drąsiai ir atkakliai veda, ir greta jų Ispanijos studentų ir kitų demokratinė jėgų kova jau pradeda duoti vaisių.

Diktatūrinio režimo kraštų darbininkai! Tarptautinis laisvųjų darbo uniųj sąjūdis visuomet yra su jumis ir kalba už jus. Mes nesustabdydysime savo kovos, kol jūsų krašte darbininkų teisės, laisvė organizuoti savas unijas, laisvė rinkti savo atstovus, visiškai pagarba jiems ir teisė laisvai džiaugtis savo darbo vaisiais bus pasiekta.

Keistų dalykų yra J. A. V.

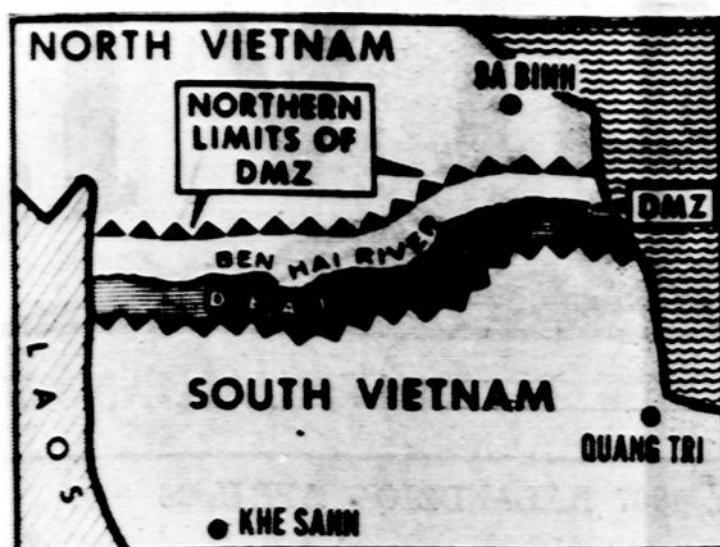
Jungtinės Amerikos Valstybės šiandien yra pati galingiausia valstybė. Niekas negali susilyginti su jos kariėmis pajėgomis. Jos ūkis tiek išbujojęs, kad ji pajėgia skirti bilionines pašalpas įvairioms kitoms valstybėms. Jos gyventojai gyvena daug geriau, negu bet kurio kito krašto.

JAV pirmąją erdvės užkariavime. Jos mokslininkai pirmąją ir įvairiose kitose srityse. Tai iš vienos pusės.

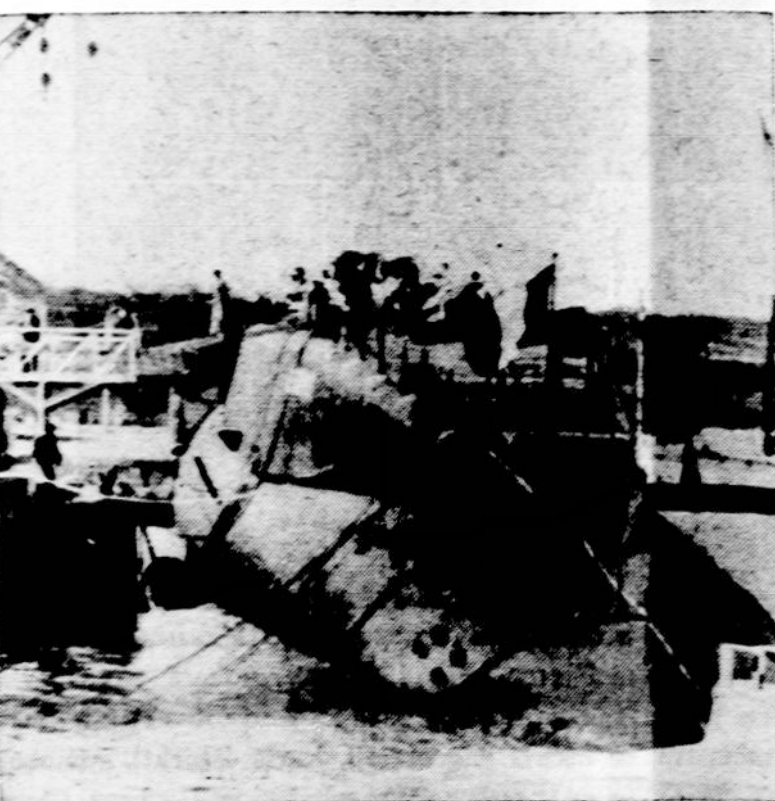
O iš antros pusės. — dar tebėra daug viduramžinės tamsybės. Tokių viduramžių dviasios liekanų buvimą štai liudija kad ir toks pavyzdys:

Šiomis dienomis Tennessee valstijoje iš Jacksboro mokyklos buvo pašalintas mokytojas Gary Lindle Scott dėl to, kad jis mokiniams labai atsargiai dėstė evoliucijos teoriją, tai yra mokslinį faktą, kad aukštesnieji, tobulesnį gyvybių yra išsivystę iš žemesniųjų. Tai mokslinė tiesa, kurios šiandien nė katalikų bažnyčia neneigia. O toje valstybėje dar yra įstatymas, kuris draudžia evoliucijos teoriją viešai dėstyti. Tai aiški tamsybės liekana.

Tas mokytojas tą įstatymą žinojo, todėl jis mokiniams kalbėjo ne apie žmogaus evoliuciją, bet apie kitų gyvių. Aišku, galvojančiai mokiniai turėjo suprasti, kad šiuo atžvilgiu ir žmogus nėra išimtis ir kad mokslinė tikrovė nesutinka su Biblijos padavimais ir legendomis. Svarstant to pasenusio įstatymo panaikinimą, atsirado dar daug kongresmanų ir senatorių, kurie tą tamsybę dar palaikė...

Juota juosta tai mirties juosta, skirianti šiaurės ir Pietų Vietnamą. P. Vietnamo min. pirm. Ky įsakė tą juostą aptverti spygliuota viela ir užimti, iškelus iš jos apie 20,000 gyventojų. Ji yra 40 mylių ilgio ir 3 mylių pločio.

Prancūzija nuleidžia pirmutinį atomo jėga varomą povandeninį laivą Cherbourg uoste, pačiam prezidentui de Gaulle dalyvaujant. Laivas yra 8,000 tonų, beveik lygus JAV Polaris povandeniniam laivui.

Kas kitur rašoma

R. MIZARA VĖL PUČIA I AKIS DCMĄ

Rojus Mizara Laisvės kovo 28 ir 30 dienų laidose išspausdino ilgą pasikalbėjimą su buvusiu kunigų seminarijos rektorium, o dabar Sančių parapijos klebonu kun. Alfonsu Lape, kuri jis turėjęs 1965 m. rugpjūčio mėnesį, bet iki šiol viešai neskelbęs.

Pagal tą Mizaros lūpomis kalbantį kunigą Lape —

"Konstitucija garantavo visiems piliečiams, taigi ir tikintiesiems, sąžinės laisvę ir religinių kultūrų atlikimo laisvę... "Tarybinė Valstybė... gina ir saugo tikinčiųjų, kaip ir visų tarybinių piliečių, teises, numatytas pačios Konstitucijos paragrafuose".

"Vienas kitas kunigas stalininio režimo metu buvo įkalintas be teismo. Vėliau beveik visi, įkalintieji ir ištremitieji kunigai, sugrįžo į Tarybų Lietuvą... "kuriems neteko laimės gyventi Tarybų Lietuvoje, negali pilnai suprasti pokarinio atstatymo gyvenimo ir pastoracinio kunigo darbo jame".

"Jeigu šiandien lankytume Tarybų Lietuvoje bažnyčias, galėtume išitikinti, kad jos atrodo neblogiau, negu prieškarinėje Lietuvoje: ir iš oro ir viduje jos gražiai, švariai, gerai apviesios, iliuminuotos". "Kelios bažnyčios nebeveikia dėl ypatingų aplinkybių. Šiaip visos bažnyčios ir parapijos ir

filiacinės tebeveikia". "...tikintieji dar gausiau aukomis remia bažnyčių palaikymą ir kunigų išlaikymą, negu prieškariniais metais". "...ligonių lankymas su šventais sakramentais yra nevaržomas". "...tikintieji taip pat gali laisvai tuoktis, krikštinti vaikus ir laidoti katalikiškai" ir t.t. ir t.t.

Lygiai taip pat "tikinčiai" galėjo kun. Lapė per Mizaros burną pasakoti, kad Antanas Šniečkus Parėnklio atlaidoose nešė procesiją bažnytinę vėliavą, šumaskas balto kamželį patarnavo apeigose, o pats Lietuvos čekistų viršininkas su paukuota buožė tvarkė maldininkų minią...

Žodžiu, dabar Lietuvoje kunigams geriau, negu seniau, negali skustis ir tikintieji, nes visur laisvė — ir melstis, ir tuoktis, ir laidotis! Matyti, popiežius iki šiol to nežinojo, nes nei Stalino, nei Chruščiovo už tai neapdovanojo ordinais. Gal jį gaus Brežnevas

Ką kun. A. Lapė iš tikrųjų Rojui Mizarai pasakojo, tai tik juodu du težino. Nekyla abejonių, kad kun. A. Lapė gerai žinojo, su kokių "bažnyčių gėnėju" jis kalbasi. Jam buvo visai aišku, kad tai, ką pasakys Mizarai, tuoj pat žinos Lietuvoje "visur budinčios akys ir ausys". Taigi tik apie tokią "tarybinę laisvę ir tikėjimo globą" ir tegalima buvo kalbėti. O atsiminus, kad Mizaros lie-

žuvis Lapės žodžius dar pagal komunistinį stilių ir terminologiją pagedagavo, — gauname visai rojišką vaizdą. Tada net ir tie Sibire ar kalėjimuose nukankinti vyskupai, atrodo, tik iš laisvės pertekliaus numirė...

Tik vienas dalykas šiame straipsny Rojui Mizarai tikrai gerai pasisekė: jis kun. Lapę padarė visai panašų į mūsų Lapienę.

KĄ RINKTI! LB TARYBĄ

Tuo klausimu Dirva balandžio 14 d. laidoje rašo:

"Bendruomenės organizacija gal daugiausia ir nukentėjo dėl to, kad jos veiklos pobūdis reikalingas darbo rėmų, o ne titulių ir reklamų. O kas gi šiandien taip jau linkęs dirbti, o garbės neturėti, kas šiandien yra pasiryžęs atlikti reikalingą kūrybinį darbą, kad rytoj niekas apie tai ir nekaltėtų ir būbnaus ir cimbolais negarsintų?"

Manome, kad tokių žmonių dar yra tiek tituluotų, tiek ir netituluotų tarpe. Tokius mums žinamus nuširdžiai besisielojančius mūsų kultūriniais reikalais, gyvos minties, platių polėkių, bet kartu ir nevengiančius juodo darbo asmenis ir turime rinkti, visai nekreipdami dėmesio į jų turimus titulus ar užimamas vietas.

SAVAS APIE SMETONĄ IR JO VALDŽIĄ

Teisininkas, dabar kunigas dr. Martynas Kavolis Dirvos balandžio 17 d. laidoje parašė straipsnį "Kas mus skiria — amžius ar asmens struktūros būdai", iš kurio sužinome, kad Antanas Smetona nemėgęs klausytis net tautininkų sąjūgos patarimų.

Dr. M. Kavolis rašo, kad tuo metu, kai dar nebuvo nė smetoninio seimo, A. Smetonos pageldivimu tautininkų centro valdyba kas savaitę rinkosi pirmąją pas ministrų pirmininką, o vėliau pas prezidentą "visuomenės balsui valdžiai pareikšti. Kartą Prezidentas Smetona pareiškė, kad kariuomenė jį pastačius valdžios priešakyje ir jį nereikalingas sąjūgos skatinimo" (Kel red. pabr.).

Vadinasi, Smetona nepakentė net sąvųjų skirtingos nuomonės ir patarimų.

Pagal smetoninę 1938 m. konstituciją, prezidentas skyrė ir atleido ministerius. Vadinasi, jis pasirinkdavo savo padėjėjus, jis ir nešė didžiausią atsakomybę už jų darbą. O štai ką sako dr. M. Kavolis apie vieną ministrų pirmininką, kurį jis pasirinko pačiu kritiškiausiu Lietuvai momentu. — Antaną Merkį:

"Antanas Merkys buvo laikomas akcijos tigras, kol jis buvo laisvas pilietis, bet pasirodė avinėlis, kuomet buvo įkinkytas valdžion. Jis pasirodė pasyvus jau Kauno miesto burmistro pareigose, tuo labiau ministerių pirmininko pareigose, pradėdant 1939 m. lapkričio mėn., kada susilaukė rusų įgulos Lietuvoje. Jis susmuko 1940 m. birželio 15 d. rytą, kai sulaukė rusų okupacijos ir reikėjo skubiai veikti tose nenumatytose sąlygose. Jo vyriausybė pasirodė neinformuota apie gresiantį rusų okupacijos pavojų..."

"Lietuvos valdžia pasirodė be plano krizės metu... Lietuvos visuomenė pasirodė nepaaukšta rusų okupacijai pasitikti. Mūsų kariuomenė pasirodė nepaaukšta smūgiui prieš visas mus iš užsienio ištikusias agresijas. Ji nepasireiškė lenkų ultimatumo proga 1938 metais. Klaipėdos netekimo metu 1939 m. rudenį ir, pagaliau, rusų kariuomenė okupavus Lietuvą 1940.VI.15 d. Mes nebūtume sulaukę pasaulinės revoliucijos bangos, bet galėjome pasirodyti esant bent ne lėpšiai", rašo dr. M. Kavolis, pats buvęs įžymus tautininkas, aukštas teismo pareigūnas.

Tai šitoks buvo A. Smetona valstybininkas, tautos vadas, jo paties partijos žmogaus teigimu.

KĄ ČIA SIČLO JONAS KARDELIS?

Montrealį leidžiamos Nepriklausomos Lietuvos redaktorius J. Kardelis balandžio 12 d. kelia klausimą, ar nepersvarstytinas mūsų nusistatymas rusų atžvilgiu.

"Komunizmas yra idėja, labai sena idėja, kurios pradų randame jau Evangelijoje. Ir visuomeninė žmonių raida eina tąja kryptimi, kad ir ne dabartinio vadinamojo komunizmo kryptimi, kuris faktinai yra jėga priverčiamasis valstybinis kapitalizmas. Komunizmas galimas tik tada, kada žmonių dauguma laisva valia pasisakys už komunizmą. Tai, Lietuvos nelaimė, ne vadinamame komunizme, bet rusiškame imperializme.

"O vis dėlto ir mūsų nusistatymą rusų atžvilgiu reikia pergalvoti ir reikia reformuluoti, nes ir jis gerokai užsistovėjęs ir gerokai pasenęs. Net su priešų gali būti prasminga kalbėtis. Gali būti ir reikalinga ir gal jau bresta tokie laikai, kai ne tik bus galima, o bus ir reikalinga kalbėtis."

J. Kardelis šiuo tarpu dar nieko konkrečiai detalizuoto nesiūlo, bet tik tiktai kelia klausimą. O jei kelia tokį klausimą keisti mūsų pagrindinį nusistatymą mūsų priešų atžvilgiu, tai, aišku, turi galvoje ir kokius nors savo argumentus. Kokie jie galėtų būti?

Mes nematome jokios priežasties, kuri skatintų mus keisti savo priešišką nusistatymą rusų atžvilgiu. Tų rusų, kurie puoselėja imperialistines idėjas ir brutalia jėga jas vykdo tik savo tautos grobuoniškiems ir egoistiniams tikslams ir kaimyninių tautų ir valstybių nelaimėi ir pražūčiai.

Negi mes staiga kažkokios nežemiškos meilės apimti, imsime dabar tvirtinti, kad Lietuvą okupavo ne rusai, ne rusai dabar ją valdo ir išnaudoja ir ne rusai stengiasi ją surusinti? Tai kas gi yra tie Lietuvos okupantai?

Taip, mes galėtume su jais kalbėtis tik Lietuvos išlaisvinimo, tik jos politinės, ekonominės ir kultūrinės atsigalios panaikinimo reikalo, o Tiesos vyr. redaktorius, bet kada bolševikai leirius pavaduotojai Stasiui dosi į žmonišką kalbas su Laurinaičiui ir jos korespondentui, kuris neturi rankoje uždentui Vytautui Miniutui juos tvirtesnio ginklo ar ne-suteiktas "nusipelnusio žurgali jų prispausti kitomis nalisto vardas".

priemonėmis bei su tuo, iš kurio jie negali sau išspausti dar daugiau naudų? Kokiam beginklui pasikalbėjimų partneriui jie kada nors tik tiesos ir žmoniškumo vardan davė laisvę ar ką nors kad ir menkesnio? To mes jų istorijoje nerandam.

Ar komunizmas yra Lietuvai blogybė? Nejaugi mes, demokratai ir socialdemokratai, jau galvojame, kad Maskvos vykdomas komunizmas, kuris nepripažįsta jokios demokratijos, gali būti mums priimtinas?

Be to, iki šiol jis dar jokiam krašte nebuvo žmonių laisva valia pasirinktas, o ne tik dabar Lietuvai, bet ir pačiai Rusijai tik nežymios mažumos didžiausiai gyventojų daugumai jėga primestas.

Mes manome, kad komunizmui paliudyti geriau tik tuos anas legendinis evangelijos Kaino pavyzdys, kuris diktatūrinį geismų vedamą, užmušė savo brolių Abelį...

Lauksime J. Kardelio pasisakymo, kodėl gi mes turime keisti savo pažiūrą į tą maskvinį komunizmą ir mūsų krašta okupavusius rusus ir kuria kryptimi keisti?

VIENYBĖS NESKAITAI— ZUVAI TAUTAI...

Taip galvoja Vienybės leideja V. Tysliavienė. Ji savo laikraštį siuntė ir tiems, kurie, prenumeratai pasibaigus, jos nepratęšė, nes nebepažinojo to laikraščio daugiau skaityti.

V. Tysliavienė rašo: "Sąžiningi lietuviai eventualiai atsilys, o tie, kurie neturi geros valios, parašys: "O kas jus prašė Vienybės siuntinėti, jeigu prenumeratos neatnaujino..."

"Tokiems atsakymo neturime, tai žmonės, kurie lietuvių tautai žuvė".

Tikrai nežinojome, kad tiktai Vienybės skaitydamas gali išlikti amžinai gyvas ir išgelbėti tautą.

TIESOS SUKAKTIS

Kovo 30 d. sukako 50 m., kai Petrapily išėjo Tiesos pirmasis numeris. Po Pirmojo pasaulinio karo jos redakcija buvo perkelta į Lietuvą. Jos redaktoriais yra buvę Z. Aleksa, V. Kapsukas, J. Janonis, K. Požėla ir kiti. Dabar jos vyr. redaktorius yra G. Zimanas.

Anot Rojaus Mizaros, šis dienraštis yra — lietuvių tautos pasididžiavimas, o mūsų nuomone — tai netiesos skelbimo pavyzdys ir, pridėsim, — labai nuobodus valdiškų minčių registracijos ir skelbimo leidinys, nes dažnai ko ne visas skiltis užima kurio nors vieno aukšto pareigūno kalba ar įsakai.

Sukakties proga net 68 Tiesos bendradarbiai gavo "Garbės raštus". Ju tarpe — Chaimas Aizenas, Mira Chodasaitė, Mira Bordonaitė, Izaokas Ošminas, Iekas Stražas, Rachilė Volenskytė, Nepamiršti ir kiti "tiesininkai" — Aug. Gričius, J. Kailis, V. Niunka, A. Sniečkinas, R. Šarmaitis, G. Zimavergis, panaikinimo reikalo, o Tiesos vyr. redaktorius, bet kada bolševikai leirius pavaduotojai Stasiui dosi į žmonišką kalbas su Laurinaičiui ir jos korespondentui, kuris neturi rankoje uždentui Vytautui Miniutui juos tvirtesnio ginklo ar ne-suteiktas "nusipelnusio žurgali jų prispausti kitomis nalisto vardas".

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Kanados Lietuvių Dienos

RUGSĖJO 2-3 DIENOMIS

Lietuvių Dienai ruošti Pasaulinės tarptautinės parodos metu Montrealyje komitetas praneša visiems lietuviams, kad Lietuvių Diena įvyks ilgojo savaitgalio metu — 1967 m. rugsėjo 2 ir 3 dienomis Montrealyje šia tvarka:

Rugsėjo 2 d., šeštadienį, vyks lietuvių suvažiavimas. Tos dienos vakare 7 valandą naujoje didelėje Paul Sauve auditorijoje, Beau-bien East 4000 (kampas Pie IX) įvyks didelis balius, kurio metu bus išrinkta Iškilioji Kanados Lietuvaitė, karalaitė, angliškai vadinama Miss Lithuania. Balijų bus šokiai, veiks bufetas ir kt.

Rugsėjo 3 d., sekmadienį, Pasaulinei parodai skirtoje bažnyčioje įvyks iškilmingos pamaldos su lietuvišku pamokslu ir giesmėmis. Tos dienos 3 val. po pietų puikioje Montrealio universiteto Konservatorijos salėje (Salle Claude Champagne), 200 Bellingham Road, bus aktas ir koncertas. Akte dalyvauja svečiais pakviesti federalinės ir provincinės valdžios ministrai. Šios dienos, sekmadienio, vakare Pasaulinės parodos srityje, amfiteatre, įvyks lietuvių pasirodymas.

Po pasirodymo jaunimui numatytas specialus paren-gimas.

Bus ir sporto žaidynės, ir meno paroda, bet apie tai vėliau.

Lietuvių Dienai išleidžia-mas specialus leidinys, kuriame bus miesto planai, pa-rodos planai, parengimų programa ir kt. informacija. Jaunimui Lietuvių Dienos savaitėje ruošiamas Lauryni-jos kalnuose stovykla.

Visi lietuviai iš visur, ne tik iš Kanados ir JAV, bet ir iš viso pasaulio maloni-kia kviečiami atsilankyti į Lietuvių Dieną Montrealyje, Kanadoje.

Komiteto pirm. adresas: R. Verbyla, 4930 Melrose Ave., Montreal. Telefonas: (514) - 482-0865.

Informacija: 7722 George St., LaSalle, P.Q. Telefonas 366-6220.

K-to informacija

TORONTO, ONT.

Knygų mėgėjams

Būsime pastebę Keleivy ALSS Literatūros Fondo knygų nupigūnimo skelbi-mą:

St. Kairio "Lietuva budo" ir "Tau, Lietuva" buvo po \$6.00, dabar tik po \$2.00.

K. Bielinio "Dienojant" ir "Penktieji metai" buvo po \$6.00, dabar tik po \$2.00.

Teroro ir vergijos imperi-ja Sovietų Rusija" buvo \$2.50, dabar po 75 centus.

"Lietuvių išeivija Ameri-koje" — S. Michelsono \$5.00 (kietais viršeliais) ir St. Strazdo Eilėraščių rinkinys \$2.50.

Toronte jas platina J. Novog, 87 Windermere Ave., Toronto 3, Ont.

Šios knygos turėtų būtina-i puošti kiekvieno knygu mė-gėjo biblioteką.

Kel. Skait.

SKAUTŲ 1968 METŲ

ZENKLELIS IR DAINA

Lietuvos nepriklausomy-bės atstatymo ir lietuvių skautybės sąjūdžio įsisteigi-mo 50 metų sukaktims atžy-mėti Lietuvių Skautų Sąjun-gos vadovybė nori:

a) išleisti sukaktuvinių metų (mažą metalinį) ženklelį,

b) išleisti Penktosios Tautinės Stovyklos medžiaginį ženklelį, dėvimą prie uni-formos, ir

c) pasirūpinti, kad būtų sukurta Sukaktuvinių Metų ar Penktosios Tautinės Stovyklos daina.

LSS Tarybos Pirmija kviečia LSS narius ir kitus asmenis pasiūlyti tų ženklelių projektus ir dainos žo-džius ligi š. m. gegužės 31 d.

Tuo reikalu rašyti LSS Tarybos vicepirmininkui:

V. A. Matonis,
10 Edward Street,
Waterbury, Conn. 06708.

ROCKFORD, ILL.

Balfas vykdo rinkliavą

Per 1966 m. Balfio skyrius, norėdamas daugiau lė-šų sutelkti, surengė margu-čių pokylį, gegužinė ir kon-certą. Centrai pasiuntė \$709 ir kasoj dar liko \$203.

Didieji Balfio rėmėjai bu-vo dr. Danguolė ir Stasys Surantai, dr. Valentinas ir Aldona Plipoliai, aukoję po \$50, Jurgis Milasevičius — \$20 ir kt. Lietuviškos kepyklos savininkai Poškai visuomet parengimams savo duo-ną ir kepsnius duoda veltui.

Valdyba visiems rėmėjams dėkoja ir tikisi jų paramos ir ateity.

1967 m. išrinkta šitokia valdyba: pirm. Augustinas Pocius, vicepirm. Kazys Rutkauskas, Petrė Savickienė ir Petras Šernas, sekr. Giedrė Špokaitė, kasin. Jus-tinas Bubelis, nariai Jonas Bielskis, Augustinas Kapa-cinskas ir Jurgis Milasevičius.

Dabar vykdoma piniginė rinkliava, išsiuntinėti laiškai, o vėliau vajininkai lan-kysis namuose. Rinkliavai vadovauja Kazys Rutkauskas. Rinkliavos pabaigai birželio 4 d. numatyta su-rengti gegužinę Lietuvių klubo parke. Kitas parengi-mas numatomas rudenį.

Valdyba prašo gavusius laiškus tuoj savo auką pa-siūsti nurodytu adresu. Jūsų auką nušluostys ašara ne vienam varguoliui.

Perkūns

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintaitės ei-liuotos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$1.80.

CHICAGO, ILL.

V. Ramonio paroda

Balzeko kultūros muziejų balandžio 16 d. atidaryta čailininko Val. Ramonio kūrinių paroda, kuri tęsis iki gegužės 6 d. Paroda atidaryta kasdien nuo 1 iki 4:30 val. popiet.

Tautininkų suvažiavimas

Birželio 3-4 dienomis čia bus Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos dešimtas seimas.

Bačiųnų sukaktis

Gegužės 19 d. South Shore Country Club (7059 So. Shore Drive) rengiamas pokylis Marijonai ir Juozui Bačiųnams pagerbti jų vedybinio gyvenimo 50 m. sukakties proga.

CLEVELAND, OHIO

Siaučia plėšikai

Plėšikai apiplėšė lietuvių krautuvę Baltic (priešais Lietuvių klubą) ir E. Mazi-liausko Kirpyklą.

Keista mirtis

Žmonos pašautas ligoni-nėje mirė Vincas Barionis 41 m. amž., kilęs iš Vilniaus krašto, į JAV atvykęs 1949 metais. Žudikė suimta, bet iki teismo paleista, padėjus užstatą. Teisme gal paaiš-kės tos tragedijos priežastis. Velionis dėl savo būdo buvo mėgiamas lietuvių ir kitataučių. Jis mokėjo ke-lias kalbas, mėgo dainą, pri-klausė Čiurlionio sambūriui.

Vykdamas velionio pagei-davimą, jo palaikai sudeginti krematoriume, dalyvau-jant būriui jo draugu.

A. Plavičius

LB KANDIDATAI

Lietuvių Bendruomenės Tarybos I-je rinkiminėj apygardoje (apima Kaliforniją ir kitas vakarines valstybes) pasiūlyti šitokie kandidatai:

prof. A. Avizienius, laik-raštininkas V. Bakūnas, po-etas B. Brazdžionis, braižytojas A. Bulota, agr. J. Cinga, inž. B. Dabysas, radijo liet. val. dir. B. Gediminas, inž. L. Grinius, matematikas P. Grušas, inž. S. Kungis, nekiln. turto tarp. A. Mar-kevičius, stud. M. Matulio-nis, inž. A. Mažeika, inž. J. Motiejūnas, mok. V. Pažiū-ra, inž. B. Stančikas ir pen-sininkas A. Telyčėnas.

Trečiojo apygardoj (Mi-chigano, Ohjo, dalis Penn-sylvanijos ir dalis New Yorko valstybių) yra šie kan-didatai:

dr. chem. A. Butkus, agr. J. Daugėla, visuom. F. Ei-dimtas, chem. J. Gailiūsyte, nekiln. turt. tarp. V. Jucevičius, inž. V. Kamantas, dr. inž. K. Keblys, prof. A. Kli-mas, mok. V. Kolicienė, inž. V. Kutkus, dr. V. Majauskas, nekiln. turt. tarp. J. Mi-konis, inž. A. Pautienius, mok. V. Pauža, dr. V. Ra-manaukas, inž. Pr. Razgai-tis, teis. J. Smetona, braiž. J. Urbonas ir inž. A. Zapa-reckas.

Balsuotojams primintina, kad balsavimo kortelėje rei-kia atžymėti ne daugiau kaip pusę pasiūlytų kandi-datų (mažiau galima), bet ne daugiau kaip 37.

Nuotrauka G. Naujokaicio

Kiekvienis (P. Sandanavičius), Tėvas (K. Vasiliauskas) ir Mama (A. Uknevičiūtė) iš A. Landsbergio farso "Barzda" repeticijos. Režisuoja Vyt. Valiukas. Spektaklis, kuriame matysime ir K. Ostrausko "Pypkę", įvyksta balandžio 29 d. 8 val. vak. Van Wyck Junior High mokyklos salėje, 85-05 144th St. Jamaica, N.Y.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Staigi mirtis

Lietuvių siuvėjų veikėjas, siuvėjų unijos 54 skyriaus pirmininkas V. Lepšys staigiai mirė. Jis dar būvusiam siuvėjų metiniame pobūvyje jautėsi gerai, džiaugėsi to pobūvio pasisekimu. Balandžio 10 d. pasijuto sergas, bet dar mėginė eiti į darbą, o balandžio 14 d. jau buvo palaidotas.

V. Lepšys gimęs 1905 m. Baltimorėje. Lietuvos nepri-klausomybės metais jis lan-kėsi Lietuvoje. Nors lietu-vių kalbą jis jau buvo gero-kai pamiršęs, bet Lietuva jam buvo artima, kaip jo tėvų gimtinė.

Liko liūdinti žmona, sū-nus ir duklė.

Savo profesijos bendra-darbiu jis buvo gerbiamas, ir kaip sumanu, darbštu ir sažiningą draugą siuvėjai iš-rinko į unijos skyriui pir-mininkauti. Jo draugai gau-siai atsilankė ir į laidotuves.

Vykęs Operetės choro koncertas

Graziai pasirodė M Cibo vadovaujamas Operetės choras balandžio 15 d. kon-certe. Jam patalkininkauti iš Hartfordo buvo atvykęs Jurgio Petniūno vadovau-jamas Aido mišrus choras.

Sudainuota iki šiol retai kur dainuojamų dainų. Y-pač daug kam patiko ir linksmai nuteikė "Ženklis, vaikel, jau padios reikiai". Ją sudainavo Operetės cho-ras, Aido chorui pritariant.

I koncertą atsilankė per 300 žmonių.

Operetės choras iš nebaž-nytinių chorų bene bus JAV seniausias, nes jis gyvuoja jau 50 metų ir šis koncertas buvo 48-tasis. To choro da-lyvių tarpe yra tokių, kurie jame dainuoja daugiau nei 25 metus.

LDD narių susirinkimas

Balandžio 16 d. įvyko Lie-tuvių Darbininkų Dr-jos skyriaus gausus susirinki-mas. Jame plačiau pasida-linta išpūdžiais ir mintimis apie vietos Alto susirinki-mą, kuriame Vasario 16 pro-ga surinktų gukų dalis buvo paskirta re Alto tiesioginim tikslam, o ir Vlikui \$700.

Vliko veikla visi remia, bet pagal tų dviejų bendri-nių, vieno tikslo siekiančių organizacijų — Alto ir Vli-ko — susitarimą, visos Va-sario 16 proga surinktos lė-šos eina Altui, o jis tam tik-ra sutarta dalį atiduoda Vlikui.

New Yorko Alto skyrius šitą susitarimą sulaužė. Ja-me socialdemokratams at-stovaujantieji tam pasiprie-sino ir balsavo prieš.

Mėginama teisintis, kad rorėta Alto centras "pamo-kyti", bet tai nesvarus argu-mentas, nes Alto centras tas Vliko tiesioginiai gautas su-mas iškaičius i tą sumą, ku-rią Vlikas iš Alto turi gauti.

V.

LIETUVIŲ DARBININKŲ

DR-JOS SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Darbininkų Dr-jos centro valdyba nutarė šaukti draugijos suvažiavi-mą birželio (ne liepos, kaip buvo anksčiau parašyta) 17 d. 12 val. Sandaros salėje, So. Bostone

Suvažiavimo darbotvar-kė: 1. Atidarymas, 2. Pre-zidiumo rinkimas, 3. Man-datų komisijos rinkimas, 4. Sveikinimai, 5. Valdybos a-pyskaita, 6. Revizijos komi-sijos pranešimas, 7. Centro valdybos rinkimas, 8. Suma-nymai, 9. Suvažiavimo už-darymas.

AUKOS TAUTOS

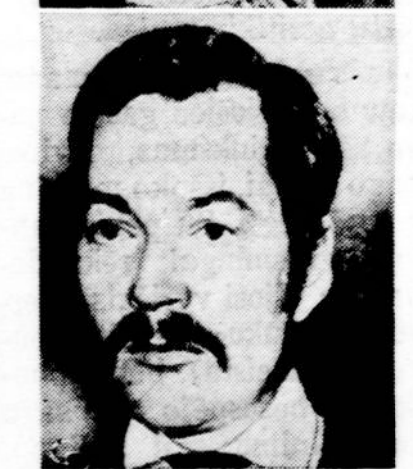
FONDUI

Tautos Fondui Lietuvių Skyrius surinko ir prisiuntė 45 dolerių auką Lietuvos Laisvinimo darbams parem-ti.

Tautos Fodo valdyba nuo-širdžiai dėkoja Liet. Fronto Bičiulių Los Angeles skyriui už gražias pastangas, savo iniciatyvą organizuoti lais-vinimui aukų rinkimą.

Prašome visus LFB sky-rius, taip pat kitas organiza-cijas organizuoti aukas L. I. Tautos Fondui. Labai būtų graži ir vertinga talka, jeigu visos Vliko sudarancios par-tijos bei grupės ir rezisten-cinės organizacijos (jų yra 15) per savo skyrius bent vieną kartą metuose savo narių tarpe pravestų aukų vajų Lietuvos laisvinimo ko-vai paremti.

Tautos Fondo Valdyba

Viršuje 44 m. dainininkė Judy Garland, apačioje jos ketvirtasis 36 m. amž. vyras aktorius Mark Herron, su kuriuo ji taip pat iš-siskyrė.

ISIGYKITE ŠIAS
POEZIJOS KNYGAS

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina \$2.50.

POEZIJA, Aistis, 420 psl., kaina \$6.00.

HENRIKO RADAUSKO RINKTINĖ, 237 psl., kai-na \$5.00.

SERKŠNO SIDABRAS, M Vaitkus, 86 psl., kaina \$1.50.

METŲ VINGIAI, Alf. Ty-ruolis, 176 psl. kaina \$3.

GELIŲ KALBĖJIMAS, Jo-nas Mekas, 32 psl., kai-na \$1.00.

DERLIAUS VAINIKAS, J. Mikuckis, 359 psl., kaina \$2.50.

CHAPEL B. Algimantas Mackus, 64 psl., kaina \$3.

DAINOS APIE LAISVE, Alf. Giedraitis, 32 psl., kaina 75 centai.

SIELOS BALSAS, J. Smals-torius, 221 psl. kaina 75 c.

VYNUOGĖS IR KAKTU-SAI, Julijos Švabaitės ei-lėraščių rinkinys, 96 psl. kaina \$2.00.

PLAUK. MANO LAIVELI Petro Segato eilėraščiai 111 psl., kaina. . . \$2.00

LABAI IDOMUS
ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet į-domu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas at-siminimų knygas:

ATSIMINIMAI IŠ BAL-FO VEIKLOS, prel. J. B. Končius, 404 psl., daug iliustracijų, kaina . . . \$5.00.

DU MEDINIAI IR TRYS GELEŽINIAI KRYŽIAI, Antano Šukio atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 psl. kaina . . \$3.00

PER GIEDRĄ IR AUD-RĄ, Mykolo Vaitkaus atsi-minimų (1909-1918) IV to-mas, 272 psl., kaina kietais viršeliais . . . \$3.75, minkštais viršeliais . . \$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepo-no Kairio, 416 psl., kai-na . . . \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepo-no Kairio, 480 psl., kai-na . . . \$2.00

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina. . . \$2.00

PENKTIEJI METAI, Kip-ro Bielinio, 592 puslapiai, kaina . . . \$2.00

ATSIMINIMAI IR MIN-TYS, Kazio Griniaus, I to-mas, 300 psl., kaina . . . \$2.

ATSIMINIMAI IR MIN-TYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina \$5.

VYSKUPO P. BUCIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsimini-mai, parašė Juozas Kapa-cinskas, 273 psl. kaina \$3.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitytės-Karvelie-nės, 360 psl., kaina . . \$3.50.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (apie Dėdę Šerną), Antano Rūko, 206 psl., kaina . . . \$2.

KĄ LAUMES LĖMĖ (apie Salomėja Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl. kaina. . . \$3.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina . . . \$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, Petronė-lės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina . . . \$1.

PALIK ASARAS MASK-VOJE, Barboros Armonie-nės, 253 psl., kaina . . . \$3.

NEPRIKLAUSOMA LIE-TUVA ATSTATANT, Ra-polo Skipičio, 440 puslapių, kaina . . . \$5.

ZVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Žuko, 476 psl., kai-na . . . \$5

Tas knygas galite gauti Keleivio administracijoje (636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127).

DEMESIUI!

GERA KNYGA DOVANAI

Jeigu norite kalbančiam angliškai padovanoti kny-gą, tai pasirinkite dr. A. Šapo-kos "Vilnius in the Life of Lithuania", 174 psl., daug paveikslų, kaina tik \$1.50.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

LENKŲ NAIKINTI Sugrįžo, nors ir ne senojon VIENKIEMIUS vieton

Dar apie 280 tūkstančių buvusių Lietuvos ūkininkų šeimų tebegyvena senosiose sodybose, vienkiemuose. Valdžia yra pasiryžusi juos greičiau panaikinti ir žmones vėl suvaryti į kaimus, kur juos lengviau kontroliuoti ir kolektyviniai plauti smegenis.

Vilniuje leidžiamo Žemės ūkio žurnalo šių metų antrajame numeryje Antanas Kiaušas, Vandens ūkio projektavimo skyriaus viršininkas, štai kaip paaiškina, kodėl Lietuvos vienkiemių likviduoti nebus lengva ir kodėl gal nereikėtų nei skubintis su tuo likvidavimu:

"Ne visur suplanuotos kolūkių tarybinių bei valstybinių ūkių gyvenvietės".

"...melioracinės statybos valdyba 150 ha gali nudauginti ir sukultūrinti per 2-3 mėnesius. Tokiam plote gali būti 10 ir daugiau sodybų. Kokia statybinė organizacija dabartiniu metu sušpės per 2-3 mėnesius pastatyti likviduojamų sodybų savininkams namus arba butus gyvenvietėse? Tokios organizacijos kol kas nėra ir, turbūt, greit nebus".

"...melioracijos projektuose gali būti numatytos tik lėšos kompensavimui už likviduojamus vienkiemus. Tokia kompensacija galima išmokėti greit, sodybą panaikinti taip pat greit, tačiau, kurgi pasidės nugriautų sodybų gyventojai?"

"Perkeliant iš vienkiemių į gyvenvietes ir visai neblogus pastatus, neišvengiamai tektų pridėti gana daug miško medžiagos, kurios šiuo metu labai trūksta. Todėl ar tikrai jau šiuo metu neblogus pastatus vienkiemuose griauti? Pagaliau iš viso ar tikslinga gyvenvietėse statyti medinius pastatus?"

"Lietuvoje kasmet nusausinama drenažu 90 ir daugiau tūkstančių hektarų. Tokiam plote yra 5-6 tūkstančiai vienkiemių. Aišku, kad per metus jų likviduoti neįmanoma ir todėl žymiai dalį melioruotose plotuose teks palikti. Jei taip, tai ar ne geriau pirmiausia likviduoti tik labiausiai apieštus vienkiemus, nepriklausomai nuo to, ar jie stovi tais pačiais metais melioruotame plote, ar tokiam, kuris bus melioruojamas, pavyzdžiui, po kelerių metų, ar pagaliau tokiam, kuris jau melioruotas. Nepamirština, kad šiuo metu respublikoje yra apie 600 tūkstančių hektarų drenažinių plotų ir juose vienkiemiai dar nepalieti".

Valdžios nutarimas vienkiemių likvidavimą jungti su žemių nusausinimais yra pagrįstas viltim, kad toksai dviejų darbų sujungimas privers vienkiemių likvidavimą pagreitinti. Bet specialistai, štai, nurodo, kad praktikoje iš to nieko neišeis: nėra jėgų ir nėra iš ko pagreiti tokių užsimojimų, kur nepakanka tik to, kas yra, revoliucionieriškai sugriauti, bet kur reikia ir pastatyti...

(Elta)

Grįžo viešumon, nors ir ne senojon vieton, J. Zikaro skulptūra Laisvė—nuo 1928 metų (Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų sukaktuvių) stovėjusi Kauno Karo Muziejaus sodyboje, kaip Lietuvos nepriklausomybės paminklas. Po karo paminklas buvo nugriautas ir skulptūros likimas daugiau kaip 20 metų buvo viešai nežinomas.

Dabar Literatūros ir Meno balandžio 1 d. numeryje pranešama, kad Kauno Skulptūros-vitražo galerija (kuri įrengta Kauno igulos bažnyčioje) pradžiugino savo lankytojus naujais rodymais meno kūrinių. Tarp jų naujų kūrinių, rašo, "turime progos pamatyti žymaus lietuvių skulptoriaus J. Zikaro skulptūras Laisvė bei Mastytojas".

(E)

Skaitykite, ką rusai daro Lietuvoje

Du nuostabiai iškalbingus atsitikimus iš Kauno ir Vilniaus kasdienybės neseniai (kovo 28) Tiesoj papasakojo vienas "LTSR Aukščiausiojo teismo narys", J. Mišūnas.

Abu atsitikimai vienodos rūšies. Tik jų atlikėjai skirtingi, ir įsidėmėtina skirtinga jų atsitikimų eiga.

1. Vėly vakarą viename Kauno Lygiosios gatvės name kilo triukšmas, išviro lango rėmai, išsoko mergina ir ėmė bėgti su peiliu rankoje, grėsmingai reikalaujamas, ją vijosi vyriškis. Mergaitė netrukus parkrito (buvo jau sužeista), bet užpuolikas nebesuspėjo tęsti savo pasikėsinimo: jį sučiupo, nuginklavo ir atidavė milicijai du praeiviai, jauni kaulniečiai, darbininkai — S. Raudaitis ir M. Gineika. Jiems dar padėjo ir pensininkas L. Miklaševičius. Užpuolikas buvo — "piliotis J. Naruliovas".

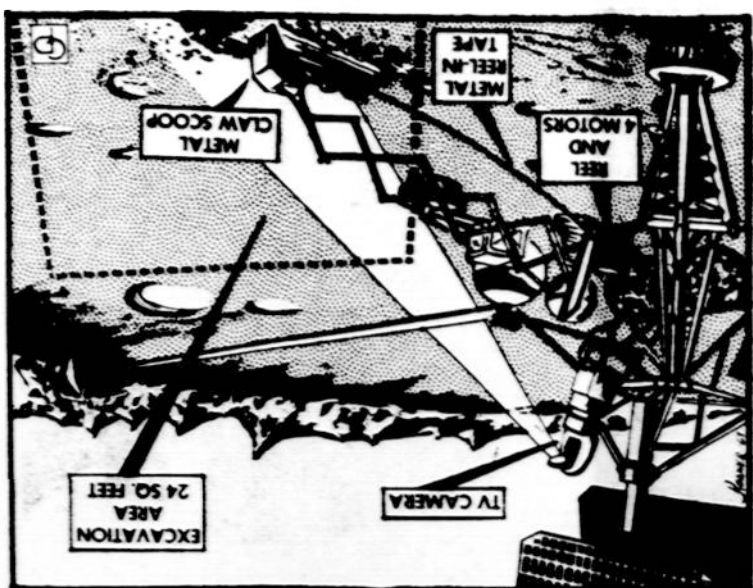
2. Vėly vakarą Vilniaus Baltupio gatvėje stoviniavo keletas gerokai išgėrusių jaunuolių (ties namu, kuriame gyvena). Pamatę ateinančią vyriškio lydimą moterį, to paties namo gyventoją, trys vyrukai užpuolė ir sumušė vyriškį, ėmė mušti ir moterį, iš jos tyčiodamiesi.

Prie įėjimo į namą stovėjo dar du darbininkai, bet moters pagalbos šauksmui jie buvo abejingi ir netrukus pasišalinę.

Užpuolikai — E. Kuznevas, J. Morozovas ir P. Gavrilovas. O "kuklieji" stebėtojai — V. Grigorjevas ir V. Gurenka...

Teisėjo straipsnio tikslas — pagirti kauniškių (Miklaševičiaus) pasielgimą, parodyti, kaip sektingai pavyzdį Specialiu nutarimu net ir teismas juos pagyręs. Bet "veikėjų sąstatas" papasakotuose atsitikimuose sukelia dar ir kitų minčių, nors straipsny ir neparyškintų...

(E)

Tai į mėnulį paleisto JAV Surveyor 3 brėžinys. Jo instrumentai fotografuoja ir nuotraukas perduoda į žemę, be to, jis galės net iškasti 18 colių duobę, kad patirtų, kokio stiprumo yra mėnulio paviršius.

Paskutinis posėdis

(Iš Juozo Audėno, anuomet Žemės ūkio ministro, dabar Vliko vicepirmininko, ką tik išėjusios knygos "Paskutinis posėdis", kurią išleido Romuva. Knyga gaunama ir Keleivio administracijoje. Jos kaina \$4.

(Tiesinys)

Po ilgesnės tylos, kaip ir turėjo būti, prabilo prezidentas. Pirmiausia jis paminėjo visus sovietų prisiimančius prieš Lietuvą kaltinimus, besitęsiančius jau tris savaites. Juos smulkiai analizuodamas, pabrėžė bolševikišką melą ir neteisybę, nukreiptą prieš Lietuvą.

Pagalauk, jis priėjo ir prie ultimatumo, visus tris reikalavimus smulkiai aptardamas ir dėl jų savo nuomonę pasakydamas. Lygiai, kaip ir birželio 12 d. posėdyje, prezidentas aštriai kalbėjo dėl sovietų klaidos ir mūsų valstybės vidaus gyvenimo reikalų.

Mirė A. Kvedaras

Balandžio 12 d. mirė, eidamas 80-sius metus, miškininkas Antanas Kvedaras.

Velionis, slėpdamasis nuo rusų žandarų po 1905 m. revoliucijos, buvo priverstas pabėgti į užsienį. 1908-1913 metais jis gyveno Chicagoje, čia uoliai dalyvavo socialistų sąjūdyje, rašė Kovai ir kt. laikraščiams. Grįžęs į Lietuvą, jis pirmą studijavo odontologiją, o 1923 m. įsigijo miškininko specialybę. tarnavo miškų departamente. Antrasis pasaulinis karas jį užklupo Maskvoje, ten nuvykus tarnybos reikalais į Lietuvą besugrįžo tik po karo, ėjo aukštas pareigas miškų ūkio ministerijoje, vėliau buvo miškų ūkio instituto vadovu. Jis buvo apdovanotas ordiniais, jam buvo suteiktas nusipelnusio miškininko garbės vardas.

Geras ženklas

Viename kolchoze Lietuvoje žmonės kažkaip pavyko "išprašyti" kolchozo pirmininką, kuris, "nors protingas ir gabus", bet, jausdamasis už pavaldinius pranešęs, buvęs jiems išdidus ir n e šturkštus.

Vienas iš Tiesos redaktorių (kovo 28) bandė iš to padaryti tokių svajotojų išvadą: "Kaimietis, buvęs tamsuolis, užguitas ir beteisis, vis labiau ištisia pečius, atsisloja visu ūgiu; jis iš tiesų pajuto savo žmogiškąjį vertingumą, savo teises ir nenori prieš nieką nei žemintis, nei būti užgauliojamas". Toks reiškinys esąs "Tarybų valdžios iškovojo kaimo kaimo..."

Iš tiesų, jei bent kairur Lietuvoje žmonės jau išdrįsta ir pažėgia sekmingai sukulti prieš bolševikinį dvarponį — kolchozo pirmininką, tai jau šis tas. Nors tai dar labai retas atsitikimas, bet toki atvejai galėtų būti pradžia visuotinio lietuvių atsistojimo visu ūgiu prieš juos pažeminusią ir jų teises atėmusią "tarybinę" bolševikinę rusų valdžią...

(E)

Tai buvo vienas iš Smetonos argumentų, kuriuo jis rėmė savo nuomonę, kad ir mes turime pasiegti kaip Norvegija, t. y. atimesti tąją ultimatumo dalį, kuria reikalaujama įsileisti neribotą sovietų armijos kiekį, ir, jeigu ji mus puls, pasipriešinti ginklu.

Tai paprasti, visiems žinomi ir suprantami dalykai. Iš prezidento buvo laukta ko nors daugiau, negu įrodinėjimu, kad sovietai neturi teisės kisti į mūsų vidaus reikalus. Būtų buvę pravartu išgirsti galimos okupacijos įvertinimo, pasirošimo gelbėti tai, kas dar galima išgelbėti, be to, ir tolimesnės Lietuvos padėties įvertinimo. Deja, tokios analizės jis nepadarė. Matyt, ir jis patys tokių klausimų nebuvo anksčiau nei svarstęs, nei galvojęs. Labai galima, kad tame posėdyje nebuvo užs. reik. min. Urbsio, kuris, nors ir panašiai samprotavimų vyriausybės nebuvo dėstęs, bet vis tik atsargumo dėlei 1940 m. gegužės mėn. paskyrė Stasį Lozoraitį (Lietuvos atstovą Romoje) diplomatinio šefu galimos Lietuvai nelaimės atveju. Jo pavaduotojais buvo paskirti Jurgis Saulys ir Petras Klimas. Apie šį patvarkymą vyriausybės nariai nebuvo painformuoti. Aš apie tai sužinojau tik po karo, gyvendamas Vokietijoje. Labai gaila, kad Urbsys tokio klausimo neįnešė į joki vyriausybės posėdį, nors apie tai nekarta laikurių ministerių buvo užsiminta. Ar tokį paskyrimą telegramos keliu Urbsys padarė grynai savo iniciatyva ar su prezidento ir min. pirmininko žinia, nežinia. Turbūt, tas liks dar kuriam laikui paslaptis.

Gaila, kad posėdyje nedalyvavo ir E. Galvanuskas, kuris, gal būt, buvo geriausiai pažinęs ne tik krašto vidaus reikalus, bet ir valstybės padėtį tarptautiniuose santykiuose. Jis, nors ir staiga užkluptas, pajėgdamas būtų klausimą giliai ir sumaniai analizuoti.

Po prezidento kalbos, kaip ir reikėjo laukti, paėmė žodį min. pirm. pavaduotojas K. Bizauskas, gana energingais ir trumpais žodžiais pasisakydamas, kad ultimatumą reikia priimti. Jis klausė, kodėl dar iki šiol neatsistatydinęs min. pirm. Merkys, kas tokioje padėtyje būtų visai suprantama? Nemaloniai nutiekė posėdžio dalyvių toks energingas Bizausko pareiškimas dėl Merkio neatsistatydinimo, nes tai buvo visai ne laiku ir ne vietoje.

Kas dėl Skučo ir Povilaičio atidavimo teisman, tai būsiąs paprastas formalumas, nes juos tardysias Lietuvos tardytojas ir teisias Lietuvos teismas.

Panašiai pasisakė ir Merkys. A. Smetona į tai tuoj reagavo, kad jis, kaip resp. prezidentas, šito nedarysiąs. K. Bizausko karšta ir energinga kalba, reikalaujanti, kad Merkys atsistatydintų, atrodė lyg lengvąpėdiska pažūra. Argi sovietų ultimatumą reikia vertinti kaip Merkio vadovaujamų vyriausybės nevykusią politiką. Sov. S-gos atžvilgiu? Bizauskas negalėjo nežinoti ko nors apie Maskvos-Berlyno sutartį Lietuvos saskaiton. Beto, jis nuo pat Nepriklausomybės atstatymo akto paskelbimo, kurį ir pats pasirašė, visą laiką buvo val-

tybinio gyvenimo viršūnėje, ypač tarptautiniuose darbuose.

Po Bizausko kalbos ir Smetonos replikos užstojo dar nejausmė tyra Dabar jau turėjome trijų, daugiausia politukų patyrusių, vyrų visai skirtingas nuomones. Tas dar labiau kėlė nervų įtampą, dar labiau vertė susikaupti, dar labiau kontroliuoti savo mintis ir jausmus. dar giliau pažvelgti į Lietuvai gresiančią prarają. Kiekvieną posėdžio dalyvį kankino žaibo greitumu prakliancios mintys. Kaip reikia pasisakyti, ką tavo žodis ar nusistatymas turi reikšti, ką jis gali nusverti? O svarbiausia, kokios bus pasekmės? Klausimas didelis, baisus, ne dėl šiaip ko nors, bet sprendimo dėl visos tautos, dėl savo valstybės ateities ir jos tolimesnio likimo.

Mano supratimu, svarbiausias sovietų ultimatumo reikalavimas buvo įsileisti neribotą raud. armijos skaičių. Įsileisti be pasipriešinimo — bus okupacija, nesutiksi įsileisti — bus karas ir visvien okupacija, nes karą laimės sovietai.

Laikantis tik principo, neabejotinai reikia nuo užpuoliko gintis visomis turimomis priemonėmis, įjungiant visą tautą ir krašto gynybą. Karą pradėdantis turi laiko pergaltoti ir apsvastyti ne vien, kaip ir kada karą pradėti, bet, svarbiausia, ir kaip jį užbaigti. Tačiau staugiai užpuoltoji Lietuva buvo prispaušta prie sienos Vokietijos, kuri tuo metu kariau su didele pasaulio dalimi. Vokietija nebūtų mums padėjusi, o iš kitur ne tik pagalbos, bet ir gero žodžio neteko laukti. Beliko tik du galimi keliai:

a) gintis nuo užpuoliko savo turimomis jėgomis, ar b) žiūrint karo eigoje galimų netolimų įvykių, pasiduoti, kad tauta kuo mažiau nukentėtų.

Teko apsispręsti ne dėl įvykio pradžios, bet dėl jo pabaigos ir galimų pasekmių.

(Bus daugiau)

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovana angliškai kalbančioms, nepamirškite, kad geriausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašytojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, kurios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Šeinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliados), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Šeinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, parašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

Vytautas the Great Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Koncius, 211 psl., kaina minkštasis viršelis \$3, kietasis \$4.

Visos šios knygos yra gražiai įristos.

Knygos jaunimui

SNAIGIŲ KARALAITĖ, graži pasaka. V. Stančikaitės iliustruota, parašė J. Narūnė, 20 puslapių kaina \$1.

ALGIS IR ALYTĖ, spalvavimo knygelė su įdomiu vaikam tekstu, kaina 50 c. (Šias knygtėles išsiųsant, pridėti pašto išlaidoms 15 centų).

MESKIUKAS RUDNOSIUKAS, eiliuota pasaka, parašė Vyta Nemunėlis, labai gražiai V. S. Stančikaitės iliustruota, trečioji laida, pasaka ir Lietuvoje turėjusi dideli pasisekimą. Knygos kaina \$3.00.

BALTOSIOS PELYSKELIONĖ J. MENULI, parašė Danutė Bindokienė, 58 psl., kaina \$1.50.

ZAIZARAS, D. Cibo pasaka mažiesiems, teisybė didele, Ados Sutkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina \$1.50.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

JANTARĖLĖ, J. Narūnės iliustruota pasaka, 24 psl., kaina \$1.

Ta pati anglų kalba, \$1. KETURKOJIS UGNIAGYSYS, D. Bindokienės parašytas labai įdomus pasakojimas, gera dovana vaikams, bet ir seneliams su įdomumu ir malonumu skaitys. Kaina tik \$2.00.

MĖLYNĖ KARVELIAI, Aloyzo Barono, 69 psl., kaina \$1.50.

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto, 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina \$2.

11 knygų už \$2

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Lietuvos socialdemokratų partijos programinės gairės, 32 psl., kaina 20 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blūmo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 c.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Kas yra socializacija (K. Kauskio), 51 psl., kaina 25 centai.

Materialistiškas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Socializmas ir religija (E. Vanderveldes), 24 psl., kaina 10 centų.

Ant rytojaus po socialės revoliucijos, (K. Kauskio), 111 psl., kaina 35 centai.

Tikra teisybė apie Sovietų Rusiją, (J. Januskio), 96 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.10, bet visos kartu pardodamos už \$2.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Gut mornink, Maik! Kur taip bėgi?
— Mokyklon, tėve.
— O ką tu dabar darai mokykloj? Juk tu jau viską žinai.
— Ne, tėve, visko niekas neismoks. Aš dabar istoriją studijuju.
— Jes, matau, kad ir knyga nauja.
— Ne nauja, tik kita
— O apie ką ji rašo?
— Apie šventąją Sąjungą.
— Tai ka, gal jau nori i kunigus eiti?
— Ne, tėve, ta sąjunga neturi su kunigais nieko bendra.
— Ale sakai, kad šventa, tai reiškia, ne bedieviška. Nu, tai gal ir aš galėčiau prie jos prisidėti, ką?
— Negali, tėve.
— Kodėl?
— Todėl, kad ji jau mirus.

— Jes, Maiki, susaidės miršta. Atsimenu, prohibicijos laikais mes turėjome Pilną Blaivininkų Susaidę, ale šandien jos jau nebėra nei dūko.
— Ar yra pilnų ir nepilnų blaivininkų?
— Jes, Maiki, yra. Mūsų susaidės konstitucijoje buvo pasakyta, kad pilnas blaivininkas turi gerti iš pilnos bonkos ir po pilną stiklą.
— Tai kokie jūs buvot blaivininkai?
— Maiki, mes vykdėme blaivybę, naikindami mumsa. Ir aš tau pasakysiu, kad mes daug jo sunaikinome. Dėpukiškai kalbant, išgurskniavome didelį kiekį. Bet vienas po kito membrariai pradėjo mirti, ir šandien jau visi po žeme. amžiną jiems atilsį. Ale pasakyk, kodėl ta šventoji Sąjunga išnyko?

— Jos likimas buvo panašus, kaip ir jūsų blaivininkų "susaidės", tėve.

— Man neaišku, Maiki. Išvirozyk geriau.

— Jūs norėjote išnaikinti mumsa, bet mumsa šunaukino jūsų draugiją. O šventoji Sąjunga norėjo apsaugoti karalių sostus nuo revoliucijų, bet revoliucijos sunaikino tą sąjungą ir nu-

slavė beveik visus sostus su karaliais. Stai kur likimų panašumas.

— Jes, Maiki, čia didelė padabentva, labai padabna. Ale pasakyk, kur ir kada tokia šventa susaidė buvo?

— Ji įsikūrė 1815 metais tėve. Ją sugalvojo Rusijos caras Aleksandras I-masis. Tais metais suvažiavo Paryžiuje keli Europos monarchai ir pasirašė sutartį neva krikščionybę globooti, o iš tikrųjų savo kailiui ginti. Iš pradžių tą sutartį pasirašė tik trys: Rusijos Aleksandras, Austrijos Pranas I ir Prūsijos Vilhelmas III. bet vėliau prisidėjo ir kit valdovai. Rusijos Aleksandras, kaip tos sąjungos sumanytojas, buvo pavadintas "Europos žandarų". Ir tas žandaras su savo šalininkais pridarė daug žalos Europos pažangai. Kai 1822 metais Ispanijoje kilo revoliucija prieš karalių Ferdinandą tai Rusija, Austrija, Prūsija ir kitos šventosios Sąjungos valstybės nutarė, kad revoliuciją sutriuškinti ir tironą Ferdinandą sostą išgelbėti. Ir iš tikrųjų revoliucija buvo paskandinta žmonių kraujuose. Taip pat buvo pasmaugtas ir Austrijos žmonių sukilimas. Dar mūsų laikais Rusijos caras Nikolajus II-rasis šaudė revoliucionierius, norėdamas savo sostą išgelbėti. Bet sugriuvo jo sostas, ir žlugo jis pats. Taip pat žlugo ir kiti monarchai, kurie norėjo pastoti kelių revoliucinėms idėjoms. Zlugo ir Hitleris, kuris norėjo išnaikinti žydus. Bet žydai liko, o Hitlerio nebėra. Dabar žydai gauda ir karia buvusius jo padėjėjus. Taip ir turi būti, nes žmonija žengia pirmyn, o ne atgal. Jeigu reakcija užtvenkia jai kelią, tai neišvengiamai turi kilti revoliucija ir sunaikinti, kas jai priešinasi. Tokia yra gyvenimo logika.

— Nu, tai prie tavo logikos reikėtų tik pridėti Amen., ir būtų baigtas biznis. Ale aš nesakysiu tau Amen, ba revoliucijoms, ką galabi-ja karalius, aš priešingas. I

BALFAS GAUNA IR DUODA

Š m. sausio, vasario ir kovo mėnesiais Balfo centre buvo gauta 32,982 dol., per tą patį laiką išleista 32,256 dol. Didžiąją pajamų dalį sudarė aukos bendrai šalpai (14,512 dol.), palikimai testamentais (8,768), aukos Vasario 16 gimnazijai (6,460) ir kt.

Išlaidų stambiausios pozicijos buvo: 113 siuntinių į Sibirą ir Lietuvą — 14,555 dol., paštai sumokėta už 149 siuntinius į Lenkiją 1,264 dol. Lietuviai šalpai grynais pinigais įvairiuose kraštuose išdalinta 4,121 dol.

Per paskutinius devynis apyskaitos metų mėnesius (liepos-kovo) Balfo centras gavo 84,973 dol., o išleido 86,818 dol. Per tą laiką buvo supakuota ir į užjūrus išsiųsta 908 individualūs siuntiniai, taigi Balfas mėnesio laikotarpyje gauna maždaug 10,000 dolerių, o išleidžia kiek daugiau (naudoja atsargas) ir išsiunčia taip pat kas mėnesį po 100 individualių siuntinių.

ką svietas be karalių būtų padabnas?

— O kam jų reikia, tėve?

— Turbūt, reikia, jeigu juos pripažįsta šventas raštas ir kunigai Kristų, mūsų išganytoją, vadina karaliumi ir kai Kristus gimė, tai ne kokie revoliucionieriai jį pasitiko, ale trys karaliai atėjo jį pasveikinti. Nu, tai pasakyk, kaip galima karalius naikinti?

— Tai ne argumentas, tėve.

— O kas yra vargumetas?

— Mano argumentas yra toks, tėve, kad karalių laikai jau pasibaigė. Žmonės jau suprato, kad maitinti tokius dykduonius nėra jokio reikalo. Ir jeigu jie dar nevisi išnaikinti, tai jų galia jau apribota. Pavyzdžiui, Anglijos karalienė turi tik tai tiek reikšmės, kiek gumnės stampa. Bet ir tam ji nereikalinga. Tokį antspaudą geriausia laikyti stalčiuje, o ne ant sosto pasodinti.

— Kažin, Maiki, ar tu viską žinai?

— Aš, tėve, nesigiriu savo žinojimu.

— Matau ir aš, kad apie karalius tu nedaug težinai. Valuk tavo rokundos, tai karaliai yra nereikalingi dykduoniai. Bet ar tu neatsimeni, kas buvo 1917 metais, o kai buvo nuverstas Rusijos caras? Mūsų tautos vadai raidavei nutarė, kad vietoj caro Lietuvai reikalingas karalius. Ir jie pasirinko ne savo tautos žmogų, ale pasikvietė iš Vokietijos kaizerio generolą, kad užimtų Lietuvos sostą. Ir niekas neprotestavo Mūsų šventablvos gazetot, "Darbininkas" ir "Draugas", džiaugėsi, kad dabar mūsų Lietuva bus jau laiminga, ba Urachas jau išmokio lietuviskai sukalbėti "tėve mūsų". Nu, tai kur tavo razumas sakyti, kad karaliai nereikalingi formičiai?

— Bet šandien, tėve, tie ponai, kurie norėjo Lietuvai karaliaus, gėdinasi Urachą prisiminti. O jeigu jiems priminsi, tai ginsis kaip nekalti.

— Žinai, Maiki, atrodo, kad mudu šandien nesusikalbėsime. Na, tai kol dar nesusipykom, pasakykim viens kitam gudbai, ir dac ol!

Dešinėje italas Nino Benvenuti 15-jame runde nugalėjo vidutinio svorio bokso čempioną Emile Griffith iš Haiti.

Ir dar kartą L. B. rinkimų reikalai

S. GRIEŽĖ

Dar jaunas vingungis užliejo Lietuvos Bendruomenės einu į valgyklą. Žiema. Šeimininkas kasa sniegą nuo takų. Baigdamas valgyti, matau jį atlangėje, pasirėmusį ant lopetos ir bežiūrįti išilgai gatvės.

— Kask, Juozai, kask, nestovėk — sušalsi, — raginu, barškindamas krumpliais į stiklą.

— Žiūrėk, ten žmogų muša!..

Išbėgu laukan. Gatvių sankryžoje būrys apstojęs kulia tautietį. Skėryčiojasi žmogus, kaip vėjo malūnas, besigindamas, o tie, kaip varnai, vienas per kitą tašo jam pažandės. Kepurė jau numušta, iš smilkinio kraujas teka. Parmuš žmogų žemėn, gali ir labai skaudžiai sužaloti.

— Bėkim, Juozai, gelbėti!..

— Tuščiajo, dar pats gaušai...

Bėgu vienas, iš tolo šaukdamas:

— Žmonės, ką jūs darot, nustokit!

Netrukus atbėgo policininkas, paskui jį kitas ir trečias. Užgriebė visą būrį ir nuovadon. O ten protokolais, vėliau teismas. Ir aš tame būryje.

Paskaitės Keleivio 12 nr. J. Vlks straipsnį "L. Bendruomenės rinkimų reikalai", pajutau, kad skaudžiai ir neuztarnautai pliekiamas L. Bendruomenė. Užvirė kraujas, kaip jaunose dienose, tai ir šokau ginti (žiūrėk Keleivio 13 nr. 2 psl.). Gyčiau, kaip sugėbėjau, bet ir vėl gavau protokolą. Tik šį kartą ne iš policininko, o gėrbiamo mano oponento p. J. Vlks.

Aną bylą sprendė teisėjas. Geras žmogus buvo, amžiną jam atilsį, nepakorė. O šitą turės spręsti patys skaitytojai, todėl prašau leisti pasiteisinti.

Ne, šitokios kaltės neprišiumi ir štai dėl ko: J. Vlks Keleivio 12 nr. rašė apie L. Bendruomenę kaip po tokia. Tad ir maro atsakymas lieti tik L. Bendruomenę visumoje. Kitas valstybes ir kitus žemynus suminėju, parodydamas, kad L. Bendruomenė yra visuo-

linė lietuvisko išėjimoje, o ne kieno kokie padaliniai. Toliau J. Vlks rašo: "...L. Bendruomenės ne visur vienis ir tais pačiais pagrindais organizuotos, dar tik siekia sudaryti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės centrą".

Matyti pamiršo J. Vlks, kad jau buvo net trys Pasau-

lio Lietuvių Bendruomenės seimai ir kad yra jos centro valdyba. Paskutinis (III) seimas buvo 1963 m. rugpjūčio 31-rugsėjo 1 d.d. Toronte. Dabartinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės CV. pirmininkas yra Juozas Bačiūnas (Bachunas) Sodas, Michigan, vykdomasis vicepirmininkas Stasys Barzdukas, Clevelande, Ohio. Anksčiau CV buvo Kanadoje, jos pirmininku buvo Jonas Matulionis, buvęs Vliko pirmininkas.

Keleivio 12 nr. J. Vlks rašė, kad L. Bendruomenė (žodžio "JAV" ten ir su žvake nerasete. G.) sudaro tik viena kandidatų sąrašą, kaip ir bolševikai; kad neleidžia šalia profesijos įrašyti ir ideologinių, partinių ar pasaulėžiūrinių įsitikinimų ir tuo nuslepia nuo balsuotojų kandidato visuomeninis veidas. Vadinas, LB apgaudinėja savo balsuotojus ir dėl to "Liet. Bendruomenės ligišiolinė vadybė neturi jokio pagrindo didžiulius tokiuos rinkimus ir kartu kalbėti, kad ji atstovauja visai lietuvių i-civijai" — rašo J. Vlks.

"Ji atstovauja tik savo balsuotojams ir ne daugiau". Kai aš nurodžiau, kad LB yra paplitusi po visą pasaulį, kur tik yra daugiau lietuvių ir kad nėra draudimo įrašyti savo pasaulėžiūrą ar kitus vertingus priedus (žiūr. Keleivio 13 nr. 2 psl.), tai J. Vlks Keleivio 16 nr. bara mane, kad "...veik nieko nepaneigdamas, kas buvo jo rašyta, pasileidau į plačius laukus ir nuklydau net į kitas L. Bendruomenes, lyg jos būtų JAV L. Bendruomenės skyriai".

Dabar, matydamas negalėjus atsilaukiyti prieš plačiai užimtas L. Bendruomenės pozicijas, J. Vlks, palikęs sunkiasias haubicas L. Bendruomenės kovos baruose, persimetė į JAV LB ir, apsikąs paskutiniame bunkeryje, ėmė svaidyti rankinam granatėm. Kiek praskiestom chloru (žiūrėk Keleivio 16 nr 2 psl.). Čia jau kiekviename antrame sakinyje akcentuojama "JAV" LB, ko anksčiau nebuvo, o tai jau geras ženklas. Į galą net ir visai pasitauso: palikęs pagrindinį taikinį — L. Bendruomenę, ėmė šaudyti ir gaudyti kuklų oponentą.

Kai jau šitaip reikalai susiklostė — paliaubos pri-brendė.

Bolševikų pulk. Kutuzo-

PASUKITE PIRMYN LAIKRODZIUS

Iki pernai nebuvo sutarimo vienu laiku pavarinti laikrodžius pavasarį pirmyn, o rudenį juos atsukti atgal. Dėl to būdavo didelių nepatogumų. Pernai kongresas išleido įstatymą, kuris numato tuos laikrodžių pakeitimus balandžio ir spalio mėnesių paskutinių sekmadienių rytais. Šiemet tai įeina balandžio 29 d. 2 val. ryto ir spalio 29 d. 2 val. ryto. Taigi nuo šio sekmadienio turėsime 1 val. anksčiau atsikelti, nes laikrodžius pasuksime 1 valanda pirmyn.

Įstatymas leidžia atskiroms valstybėms laiko nekaitioti. Taip yra nutarusios laikrodžio nesukinėti Michigano, Kentuckio, Alaskos ir Hawajų valstybės.

MAIKIO TĖVUI AUKOJO

B. Klovas, Chicago, Ill. \$10; T. Urban, Brooklyn, N.Y., \$6; Bostono Jaunimo Metų komitetas ir M. Vaitkus iš Brocktono, Mass. po \$5.

Po \$4: J. Krušinskis, iš Brooklyn, N.Y., Mickevich, Brooklyn, N.Y., J. Petniūnas, Richmond Hill, N.Y., A. Kaivaitis, Halowell, Me., J. Johnson, Easton, Pa., V. Ilgauskas, Cicero, Ill., Ch. S. Chaledin, Mount Hope, Ont., V. Vaškelis, Toronto, Ont., A. Bačėnas, Brampton, Ont., ir V. Ragulis, Rosamnot, Canada.

Po \$2.50: K. Bielevičius, Chicago, Ill., A. Šukaitis, Hamilton, Ont., ir J. Beker, Hartford, Conn.

Po \$2.00: Ch. Bačkus, Manchester, Conn., A. Polait, Phila., Pa., Navickas, New Boston, Mich., J. Šatas, Chicago, Ill., P. Breskin, Chicago, Ill., T. Biknaitė,

Chicago, Ill., E. Putris, Cicero, Ill., B. Gurskienė, Chicago, Ill., E. Dietrich, Elizabeth, N.J., Ignas Grėbliūnas, Cleveland, Ohio, A. Kasperas, Chicago, Ill., Zdanavičius, Rice Middletown, N.Y., J. Daržirskas, Mt. Clemens, Mich., Šumas, Toronto, Ont., M. Krivickas, Oakville, Ont., J. Grimas, Toronto, Ont., B. Bilvėsiene, So. Boston, Mass., P. Bukis, Miami, Fla., O. Lange, Nau-gatuck, Conn., Ona Palubinskienė, Des Erables, Canada, Z. Jankauskas, Phila., Pa., J. Kazakaitis, Sharon, Pa., K. Geležiniene, Franklin, Mas., Sowick, U-niontown, Ohio, B. Dirmėnas, Phila., Pa., T. Subaciūs, Montreal, Canada, ir J. Savulionis, Miami Beach, Fla.

A. Kalashnikovas, Hartford, Conn., ir F. Petrauskas, St. Akath, Canada, au-kojo po \$1.60.

A. Baleišis iš Australijos aukojo \$1.50.

Po \$1.00: A. Vilčinskas, Gardner, Mass., A. Karaliūnas, Cicero, Ill., W. Zongaila, Tinley Park, Ill., Bugailiškis, Hamilton, Ont., J. Starkus, So. Boston, Mass., A. Karlyn, Hartford, Conn., M. Mačionis, Newark, N.J., P. Sank, F. Šatienė, A. Andriulionis, Šnekutienė — visi iš So. Bostono, W. Parazinskas, Brooklyn, N.Y., P. Jakelaitis, White Plain, N.Y., J. Kasper, Richmond Hill, N.Y., A. Marmokas, Phila., Pa., W. Zavis, Easthampton, Mass., Sabalis, Northampton, Mass., Merkelis, Tohonot, Ont., Ch. Paul, Centereach, N.Y., M. Thompson, Bridgeport, Conn., Jukna, Toronto, Ont., A. Banylis, Weston, Ont.

Visiems aukotojams tariame nuoširdų aciu.

Keleivio administracija

Ką tik gavome:

Žydinčios dienos, Prano Naujokačio premijuotas romanas, 250 psl., kaina \$3.50.

Kritusieji už laisvę, parašė Vladas Ramojus, tai veiklas apie partizanines kovas Lietuvoje, 182 psl., kaina \$2.50.

Nardžio pulkas, Balės Vaivorykštės, kaina \$2.

Skaidrytė, Balės Vaivorykštės 5 scenos vaideliai, kaina \$2.

Jonukas keliauja, pasaka, pagal Kanapnickienę parašė Jonas Valaitis, kaina \$1.50.

Gedimino sapnas ir Neringa, eiliuotos pasakos ir legendos, parašė Jonas Valaitis, kaina \$2.25.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

Lietuvios konstitucinės teisės klausimais, parašė Konstantinas Račkauskas, 178 psl., kaina \$2.

Introduction to modern Lithuanian, parašė Dambriūnas, Klimas ir Schmalstieg, 471 psl., didžiausias ir moderniausias angliškai kalbantiems lietuvių kalbos vadovėlis, kaina \$7.

Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Sidlauskas, įvadas dr. P. Grigaičio, kaina \$1.50.

LAUMIŲ JUOSTA, Broniaus Railos akimirksnių krorikų I dalis, straipsnių rinkinys, 348 psl., kaina — minkštais viršeliais \$2.50.

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS VAIČIULAITIS

Karaliaus Vytauto vėliavnešys Kaributas

Padavimas
(Tęsinys)

Sutemo naktis. Aukštai danguje viena po kitos tekėjo žvaigždės. Kaributas mąstė apie savo dienas, kurios laimingos prabėgo ant šuvs krantų. Graudu ir ilgu jam buvo, kad jau neregės nei savo namų, nei liepynų, nei javų, nei vaikų. Jo siela verkė ir raudėjo, kai jis atsiminė karaliaus Vytauto pulkus, kurie su daina jojo į tolimą žemę — ir štai nūn jie buvo sumušti ir išvaikyti. Kažkur stepių krašte gulėjo Lietuvos vyrai, kurių jau niekas nebeprisikėlė; nei paukščių giesmė, kai saulė teka, nei mergelės balsas, kai ji viena sau niūniuoja, per rasas brisdama, nei garsūs trimitai, kai šaukia jie į kovą.

Išaušus diena, Kaributą vėl nuvedė pas Timūrą, kuris prieš auksu žėrinčią palapinę sėdėjo ant valdžios kėslų, apsuptas savo didžiųjų.

Tarė chanas:

— Klaurą naktį nemiegojau, negalėdamas perprasti šios mįslės. Nūn gerai klausykis ir man atsakyki.

Visi nušėluvo. Buvo taip tylu, kad girdėjai, kaip čėžena sakalo plunksnos, kai jis glostė jas snapu, atsitūpęs ant sosto atramos.

Prabilo Timūras:

— Labai toli, kur jau nei vanagas negali nuskristi, nei vilkas nubėgti, yra tyrlaukis, neturįs nei galo nei krašto. Jo viduryje niūsko aukštas kalnas, kurio nėra regėjusi gyvo žmogaus akis. Pasakyki to kalno vardą!

Tylėjo totoriai, stebėdamiesi Timūro žodžių išmintimi. Pagalvojęs, taip jam aiškino Kaributas:

— Tas kalnas vadinasi taip, kaip tu jį praminei, kada vienas buvai ligi jo nuojos, kad apsimastytum savo ateities garbę ir žygius. O davei jam savo paties vardą, nes ir kalnas yra vienišas ir išdidus, kaip ir tu savo širdies mintyse. Teisingai sakai, kad jo nėra mačiusi jokia gyvo žmogaus akis: juk dingojas, kad esi už visus didesnis ir prilygti dievams.

Nulenkę Timūras galvą ir ilgą valandą svarstė. Paskui jis kalbėjo:

— Tarytum iš mano širdies paskaitėi. Savo metuose ir žygiuose nesu regėjęs tokio gudraus vyro, kaip tu. Jei man atsakysi ir į kitus du klausimus, paleisiu tave į laisvę, ir, jei bus tokia tavo valia, galėsi gyventi su manimi ir duoti patarimus mano ausiai.

— Neliksiu su tavimi, nes mane šaukia mano žemės ir mano namų balsas, — atsiliepė Kaributas. — Bet jei pajėgsiu, atspėsiu ir antrą tavo mįslę.

Tarė chanas:

— Ant to kalno, kuriam daviau savo vardą, viršum debesų nuklusi tupi vieniša paukštė ir dainuodama galanda snapą ir aukso viršūnę. Taigi nūn tujei bylosi ir man išgliaudinsi, ką toji paukštė suokia, nes aš savo sieloje vis girdžiu jos balsą ir negaliu nurimti, kol sužinosiu, ką ji man ulba.

Savo dvasioje pasvarstęs, atsakė Kaributas:

— Štai ką tau gieda toji paukštė, tupėdama viršum debesų: — Niekados žemėje nebuvo ir nebus tokio naršaus ir išmintingo vyro, kaip Timūras. Saulė skaisčiau šviečia už visas žvaigždes, o tu pranoksi visus žmones savo darbais, šlove ir spindėjimu. — Taip tau dainuoja vieniša paukštė ant vienišo kalno, kuris nešioja tavo vardą.

— Teisingi ir tikri tavo žodžiai, — kalbėjo Timūras. — Man dabar lyg lengviau mano sielos sapnuose.

Tada chanas atsislošė sosto ir, atkišęs pirštą į Kaributą, ėmė teirautis:

— Su kiek vyrų tavo karalius Vytautas buvo atėjęs manęs nukovoti ir kiek dar jų paliko savo žemėje? Taip pat, ar įsai sutiks mano veidą atmušti ant savo pinigų, kai aš to pareikalausiu? Buvau tikėjęs, kad įsai pats, o ne tu, stovėsi prieš mano sostą ir man atsakinėsi. Deja, jis ištruko, ir greičiausi mano žirgai jo neprivijo. Toks yra paskutinis mano klausimas, ant kurio prižišta kabo tavo gyvybė ir mirtis.

Nudžiugo Kaributas girdėdamas, kad Vytautas išsigelbėjo iš totorių, ir taip šnekėjo:

— Mūsų gyvybė ir mūsų mirtis yra rankoje didžiojo mūsų Tėvo, kuris mus leido. Bet aš žinau, kad mano karalius nesutinka ir nesutiks ant savo pinigų mušti tavo veido. Nesu girdėjęs ir negaliu tau pasakyti jo arklį ir karių skaičiaus, o jei ir žinočiau, tau neišduočiau.

Paniuro Timūras, parymęs savo sosto, ir niekas aplinkui jį nedrįso praverti lūpų. Vien tik buvo girdėti, kaip vėliavos plazda ir kaip vanagas, aukštai danguje skriedamas, sukrykščia ir lekia tolyn.

Dr. Carl Coppolino ir jo antroji žmona Mary. Jis yra teisiamas už pirmosios žmonos Carmelos nužudymą.

Ben. Rutkūnas

A K Y S

O, akys, akys —
Žydinčio lino!
Jumyse siela
Pasiskandino.
Jumyse — gėmės,
Žvaigždės ir saulės.
Mėlynos akys —
Mano pasaulis.
Jūsų užburtas,
Jūs aš bučiuoju.
Jausmu skaisčiuoju.
Manų Jūs žydite,
Man atsivėrę —
Prikėlę Dievą,
Užmušę žvėrį —

POETUI B. RUTKŪNUI
60 METŲ

Balandžio 29 d. poetui Benediktui Rutkūnui sueina 60 metų amžiaus.

Ben. Rutkūnas, kaip mūsų skaitytojai žino, yra beveik nuolatinis Keleivio poezijos skyrelio rėmėjas, savo nuosirdžiu dailiuoju žodžiu vis prabyląs mūsų sielas.

Jis yra studijavęs literatūrą Lietuvos Universitete Kaune, 1943 m. baigęs Vilniaus universitetą ir paskui ilgą laiką mokytojavęs įvairiose Lietuvos ir Vokietijoje tremty lietuvių gimnazijose.

B. Rutkūnas literatūrinį darbą pradėjo dar universitete, savo kūrybą spausdino įvairiuose literatūros žurnaluose ir išleido atskirais rinkiniais: Nuodėmės, Eilėraščiai maršė, Versmės, Gyvenimo tvanas ir kt.

Malonų suaktyvininką nuoširdžiausiai sveikiname!

Brig. generolas David Sarnoff sveikina operos aktorę Anną Moffo, vieną iš šešių moterų, kurios buvo pagerbtos 13-jame metiniame "Laimėjimo dvasios" pokyly New York'e, kurį globojo Alberto Einšteino medicinos koledžio moterų komitetas.

Timūras pakėlė galvą ir liūdnei prabilo:

— Kai saulė rytoj tekės, tu atsiskirsi su savo žeme ir su savo mintimis ir jau niekados neregėsi nei savo karaliaus, nei jo pilių, nei savo žmonių. Tokią dalį tu pasiskyrėi pats — savo atsakymu, o tu buvai patikęs mano širdžiai. Tegul tavo gentis šianakt aplanko tave sapnuose ir tegul tau atneša brangiuosius tavo atsiminimus. Galėčiau aš perkreipti savo paties sprendimą, bet kaip aš pakiesiu tai, ką tu esi sau nusilėmęs.

Tai taręs, jis ūmai pakilo nuo sosto ir, į nieką nežūrėdamas, nuėjo į savo palapinę.

Totoriai nusivedė atgal Kaributą. Anas gi vyras, priverždamas jį prie mieto, vėl pasiūžėjo į jo akis, lyg norėdamas ką pasakyti.

(Bus daugiau)

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Ar Tamsta kartais malonėtum atsakyti į klausimą, kuris liečia ne mus, o mūsų kaimynus? Jie nėra lietuviai, bet labai geri žmonės ir geri kaimynai.

Neseniai juos ištiko baisi nelaimė: sunkvežimis vietoje užmušė jų keturių metų mergaitę. Tai įvyko visai netoli jų ir mūsų gyvenamos vietos. Mergaitė važiuojo ant šaligatvio triračiu. Niekas nematė pačios nelaimės. Tik po nelaimės, triratis buvo atsidūręs ant vidurio gatvės, o mergaitė buvo rasta po sunkvežimio ratu.

Nors mūsų kaimynai turi aštuonėta vaikų, bet visi yra gerai išauklėti ir visai neamerikoniškai prižiūrimi. Jie visuomet mandagūs ir atsargūs. Smūgis, žinoma, tėvams buvo neapsakomas. Mes irgi labai pergyvenome šią nelaimę, nes turime tokio pat amžiaus sūnelį. Po keleto mėnesių išdrįsime paklausti savo kaimynus, ar tas sunkvežimio šoferis buvo patrauktas atsakomybėn, ir ar jie gaus iš jo draudimo kompanijos kompensacijos už dukrelės mirtį.

Mes labai nustebome tuo, ką jie mums pasakė. Sakė, kad teismas ta šoferį pilnai išteisino ir kad dėl to vargu ar jie gaus kokio atlyginimo už savo skaudžią nelaimę. Jie turi advokatą ir jie mano, kad jis yra geras advokatas, bet mes sielojamės dėl to. Žinoma, mes nenorime kištis į jų reikalus, bet mums patiems įdomu, kodėl tokie keisti rezultatai. Žmogus užmuša vaiką, ir jam niekas nieko už tai nedaro: nei baudžia jo paties, nei jo draudimo kompanijos.

Mums nesuprantama, kodėl ir kaip tokie dalykai gali įvykti. Būtume dėkingi už Tamstos pareikštą nuomonę.

Tėvai

Michigan.

Atsakymas

Paprastai tokiais atvejais, prieš traukiant žmogų kriminalinėn atsakomybėn dėl vadinamo "manslaughter", yra teismo procedūra, kuri vadinama "preliminary hearing", kitur "proceedings for probable cause". Tokiojo procedūrojo teismas pirmoje instancijoje svarsto, ar yra pagrindo žmogų traukti atsakomybėn (indict). Jei, teismo nuomone, tokio pagrindo nėra, jis vargu bus traukiamas atsakomybėn. Tai tiek dėl kriminalinės atsakomybės.

Dėl civilinės atsakomybės: jei šoferis neturėjo progos ir galimumo pastebėti mergaitę laiku ir išvengti nelaimės, jei jis buvo "atsargus" ir darė viską, ką bolika merginoms pasirodė vairuotojas gali daryti tokiais atvejais nelaimėi iš-

vengti, — tada jis nėra ir civiliniai atsakingas už nelaimę. Jei jis nėra atsakingas, tada, žinoma, ir jo draudimo kompanija nėra atsakinga ir reikalas yra baigtas. Nelaimė tokiu atveju laikoma "akidentu", dėl kurio niekas nėra atsakingas.

Kad gautų kompensaciją už sužeidimą arba mirtį, nukentėjusio asmens advokatas visuomet turi įrodyti, kad "kaltininkas" nesiėmė tų priemonių, kurių atsargus vairuotojas privalo imtis: kad aplinkybės reikalavo tokio "elgesio", atseit, kad nesilaikytą tų atsargumo normų arba standarto, kurių reikalauja įstatymas.

***

Keleivio skaitytojai M.R.

Jei namai yra abiejų vardu, kaip "tenants by the entirety", tada viskas tvarkoje. Jei kitaip, tada negaliu Tamstai tiksliai atsakyti į klausimą, nes yra įvairių būdų, kuriais dokumentai gali būti sudaromi. Atsakymas į Tamstos klausimą priklausys nuo to, kuriuo būdu Tamstos dokumentai yra surašyti.

Ji "PARDAVĘ SAVE UŽ...
10 RUBLIŲ"

Vilniuje yra ypatinga mergaičių mokykla, vadinama "spec. profetchnikinė", kurioje, šalia kiek susiaurintos bendrojo lavinimo programos, mokoma fabrikinį darbą. Mokinės į tą mokyklą priimamos (tiksliau — siunčiamos) tik pagal tam tikras "kvalifikacijas". Tai keturiolikmetės - šešiolikmetės mergaitės, nepatogios laikyti normaliose mokyklose dėl jų "amoralaus elgesio". Apie tą mokyklą rašoma Tarptautiniame Mokytojų (kovo 23). Iš eilės straipsnyje minimų pavyzdžių regimas tos mokyklos auklėtinių veidas:

"...Natašai prireikė pinigų. Per drauges susirado "pirkėją" ir, jei taip galima išsireikšti, pardavė save už 10 rublių".

"...trylika metų Elena, pagimdžiusi sūnų, išvėžė jį ir paliko tolimiems giminaičiams. Šešiolikmetė Regina taip pat norėjo pamesti savo kūdikį. Merginos prisipažino tiesiog nenugalvojusios, jog bus kūdikis ir reikės jį auginti".

"...Šioje mokykloje prisdinta daug rūpų, visi pašalini jomis apšėti. Kartą bėrėdamos rūtas merginos pratrūko nesuvaldomu juoku. Mat, daugelis tik čia šioje mokykloje, sužinojo simbolišką lietuviškos rūtėlės prasmę... Nenuostabu, kad pokalbis apie rūtos simargus" ir darė viską, ką bolika merginoms pasirodė juokingas... Merginos atėjo į šią mokyklą jau susidari-

sios savitą požiūrį į skirtingų lyčių asmenų tarpusavio santykius".

"Dabar jaunimas elgiasi laisvai, — tokia mada", — mano viena auklėtinė, o anot kitos — "dėmesio vertas vyrukas būtinai mokės muštis, išgers puslitį ir "neišvirs iš koto, būtinai mokės tvistą". Ji, esą, "mokėdavo pati pagrobti iš salės gražuolį, o nusikeikti, įžeisti kuklesnę draugę buvo lengviau už viską". Šios nuomone, "neturinėjos šių savybių merginos niekas nepastebės".

Šių "tarybinio jaunimo žiedų" nei specialioji mokykla nepajėgianti pakeisti Septyniolikmetė Stasė, baigusi šią mokyklą, išleidama pareiškusi: "Nebetikiu žmonėmis. Nebetikiu kilnumu. Ir nežinau, ar patikėsiu".

Straipsnyje samprotaujama, kad mokytojai yra įsakmiai raginami supažindinti mokinius su Sovietų Sąjungos konstitucija. Bet svarbiau esą laiku ir tinkamai supažindinti mokinius su lyčių santykių "konstitucija" — kad mažiau merginų turėtų atsidurti toje "spec. profetchnikinėje" mokykloje. (Elta)

Ar skaitei šias knygas?

NULAUŽTA ŠAKA, trijų vaizdėlių pynė, parašė Stasė Vanagaitė-Petersonienė, 81 psl., kaina \$2.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

VIENU VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje Parašė N. E. Sūduvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vokiečių okupantams, kaip priešinosi ir tiesioginėms komunistų okupacijai, kaina \$4.

LIETUVIAIS ESAME MES GIME, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

SVENTADIENIS UŽ MIEŠTO, Mariaus Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

LITUANISTIKOS DARBIAI, studijų rinkinys Ju tarpe V. Maciūno "Naujoji dokumentinė medžiaga apie Antaną Strazdą", J. Gimbuto "Mažosios Lietuvos krikščionių formos", R. Sealy "Velni" (forseomni hmanų sru kt., 297 psl., kaina \$3.00.

PANEVĖŽYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl., kaina \$6.50.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapių, kaina \$3.00.

TCZU KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

ANGLU KALBOS GRAMMATIKA, 215 psl., kietis viršeliai kaina \$3.50.

VEIDU PRIE ŽEMES, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jono K. Kario, 225 psl., kaina \$5.

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki 1795 m., Jono K. Kario, 396 psl., kaina \$10.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: 636 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Vietinės žinios

Prieš 109 metus pastatyta 73 pėdų ilgio skuna buvo nuskenusi praėitą mėnesį Bostono uoste. Čia matome, kaip ją iškelia į paviršių.

A.A. Faustas Kirša

Lietuvių Fondo narys

Jau suėjo 3 metai nuo mūsų žymaus poeto ir Lietuvos Kūrejo Fausto Kiršos mirties.

Kai Bostone steigėsi LF, jis tą idėją nuosirdžiai rėmė ir pažadėjo padėti darbu ir pinigais ir įsirašyti į LF nariu. Bet, deja, pablogėjusi jo sveikata ir netikėta mirtis neleido jam savo idėjų įgyvendinti.

Kilo mintis, kad tą 100 dol. įnašą sudėtų lietuviškos organizacijos. Jo mirties proga Ateitininkų Sėdraugių ir Inžinierių Dr-jos ir LB Bostono apylinkės valdyba vietoj gėlių paukojo LF 40 dol. Tuomet buvo kreiptasi raštu ir pakartotinai žodžiu į kitas lietuviškas organizacijas, prašant sudėti reikiamą sumą 60 dol. Kai kurios organizacijos pažadėjo, bet neįsteigė, kai kurios pasisakė neturinčios pinigų, o dar kai kurios pareiškė, kad tas įnašas į LF reikalas išsispres Fausto Kiršos palikimą sutvarkius.

Laikas bėgo, bet minimas reikalas nėjo pirmyn. Prieš ketletą dienų apie tai buvo užsiminta skautams Č. Kiliui ir J. Spakevičiui, ir jie pažadėjo tą trūkstamą 60 dol. surinkti ir tą sumą surinko per tris dienas, ko garbingų žilagalvių organizacijų vadovybės nepajėgė padarviti per trejus metus.

Tą 60 dol. sumą sudėjo: Skautai Akademikai 20 dol., Baltijos Skautų Tuntas 10 dol., Žalgirio Skautų Tuntas 10 dol., Vilkiukų Vyties Dr-vė 5 dol., inž. J. Rasys 10 dol. ir A. Škudzinskas 5 dol.

Vajaus komitetas visiems aukotojams taria nuosirdų acių už Fausto Kiršos jam žinimą Lietuvių Fonde.

A. Šk.

Vėl nauja šeima

Balandžio 29 d. Egidijus Užgiris susituoks su Irena Lendraityte. Linkime jiems ilgo ir laimingo gyvenimo!

Malonu, kad šiemet susikūrė jau kelios naujos ir vis lietuviškos šeimos. Tokių laukiama dar ir ateinančiais mėnesiais.

Idomus studentų pobūvis

Lietuvių Studentų Sąjunga Bostono skyrus balandžio 30 d., sekmadienį, 5 val. po pietų Tautinės S-gos namuose rengia idomų pobūvį.

Programoj — poetas Stasys Santvaras apie poeziją, kaip žmogaus išraiškos būdą. Savo kūrybą skaitys ir jaunimo atstovai.

Po programos bus vaišės ir pasilinksminimas.

Visas lietuviškasis jaunimas yra kviečiamas dalyvauti. Įėjimas veltui.

R. Baika išliko gyvas

Aleksandro ir Alfonso Baikų sūnus Romas kariauja Vietname. Sekmadienio rytą jis paskambino tėvam, kad tą stovyklą, kurioje jis buvo šeštadienį, puolė partizanai, daugiau nei šimtas amerikiečių žuvo, bet jis išliko gyvas.

"Nuodėmingą angelą" jau kviečia į Philadelphia

Nors šis veiklas dar nepastatytas Bostone, bet Tautinės S-gos skyrus sambūrį jau kviečia rugsėjo gale į parodytį Philadelphiajos kolonijai, kur mūsų kariai yra vaidinę su dideliu pasisekimu "Brandos atstatą".

Dramos sambūris, atsimindamas tenyškėčių rengėjų aną kartą parodytą didelį nuosirdumą ir draugiškumą, tvirtai tiki, kad vėl bus galimybė juos aplankyti.

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Gegužės 6 d. (šeštadienį) So. Bostono aukšt. mokyklos salėje (Thomas Park) Bostono Lietuvių Dramos Sambūris stato Petro Vaičiūno pjesę "Nuodėmingas Angelas". Pradžią 7 val. vak.

...

Gruodžio 10 d. 3 val. po pietų Jordan Hall kompozatoriaus Jeronimo Kačinskio kūrybinių jubiliejinis koncertas.

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass.
Tet. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio į Lietuvą ir kitus Rusijos okupuotus kraštus! Pristatymas greitas ir garantuotas. Taipgi siunčiame pinigus, maistą ir pramonės gaminius. Turime įvairių prekių prieinamomis kainomis. Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.

(18)

IESKOMA

nuolatine šeimininke, kuri sutiktų gyventi ir padėti namų ruošoje.

Del sąlygų kreiptis:
Marija Šimkus
418 Helen St.
Detroit, Mich. 48207.
Telefonas LO 7-3885.

Vedybos

Rimtas, blaivus ir pasiturintis našlys vedybų tikslu ieško ramų šeimyninį gyvenimą mėgstančios rimtos moters iki 70 metų.

Rimtus pasiūlymus siųsti Keleivio redakcijos adresu, ant voiko pažymint "M. W."

(17)

GREITA PAGALBA

Nenusimink, gausi pagalba. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuojuo siūsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašiu, ir mes atsiųsiame vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark 1, New Jersey

Siųskite Pinigus į

LIETUVĄ

Pinigai siųsti per

GRAMERCY

įteikiami gavėjui kaip PINIGAI per Bank for Foreign Trade Maskvoje JUS ESATE SAUGOJTI SU FIRMA, TURINČIA LEIDIMĄ. JOKIŲ TARPININKŲ. JOKIŲ PASLĖPTŲ RINKLIAVŲ. MŪSŲ 20 METŲ VEIKLA ŠIAME VESLE GARANTUOJA JUM GERĄ PATARNAVIMĄ. Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos.

Turi Bankų Depart. leidimą ir apdraudą. Apsidraudę \$20,000.00, Oficialūs SSSR kviatai, pasirašyti gavėjo.

Pristatoma per 2 savaites. Jokių atskaitymų.

Kursas: 9 rubliai už \$10.00.

Iki \$30.00 — \$2.75.

Virš \$30.00 — 10%.

GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad St., Newark, N. J.

SPECIAL: Liuksemburiniai ponios pilno ilgio Orlon/Dynel apsiaustai. Šiltesni už kailinius. Puikūs stiliaus. Tamsiai rudi. Atrodo, kaip bebriniai. Sukerama ir siuvama pagal užsakymą. Dydis 8-20, 40-44. Kaina \$95.00 pilnai paruoštas. Siunčiamas į Lietuvą. Jokių kitų mokesčių.

ARBA SIŪSKIT MUM DOLERIŲ DOVANOMS PAŽYMĖJIMA pasirinkimui NAUJOSE SPECIALIOSE DOLERIŲ KRAUTUVĖSE.

Jokio mokesčio už šį patarnavimą! Rašykite, prašydami mūsų katalogo apie sensacingus pasiūlymus, ypač galingi Vakarų kraštų produktų ir aušinį.

GRAMERCY

(Isteigta 1945)

118 E. 28 St. New York, N.Y.

NAUJOS AKĖCIOS

Išėjo naujas humoro, satyros, sarkazmo ir ironijos žurnalo Akėčių numeris. Kaina 50 centų. Gaunamas ir Keleivy.

Dievo karalystės žinios

Tema: Priskelimas iš numirusių (Tėsinys)

Dar kitoje vietoje tas pats pranašas sako, kad visa žemė bus pripildyta Dievo garbės pažinimo, lygiai kaip vanduo dengia jūros dugną. Tuomet įvyks, kaip pranašo pasakytą: "Viešpaties atpirtieji (gyvieji ir atgaivinti mirusieji) sugrįš ir ateis į Sioną (į Viešpaties Kainą, aiskiau pasakius, į Kristaus Karalystę) su gyriaus giesme: amžina linksmybė apvainikuos jų galvą. Jie gaus džiaugsmo ir linksmybės, o skausmas ir vaitojimas bėgs šalin". — Izaija 35:10.

"Žmonija tai Dievo vaikai pagal sutvėrimą — Jo rankų darbas — ir Jo planas santykių su jais yra aiškiai apibrėžtas. Jo žodyje. Povilas sako, kad pirmasis žmogus (kuris buvo pavyzdžiu to, kuo bus tobuloji žmonija) buvo iš žemės, žemiškas; o jo anai, išskyrus Evangelijos Bažnyčia, prisikėlė bus žemiški žmogai, pritaikyti prie žemės (1 Kor. 15:38, 44). Dovydas sako, kad žmogus buvo sutvertas tik truputį žemesnis už angelus ir apvainikuotas garbės šlovės, viešpatautės ir tt. (Psl. 8:4-8). O Petras ir mūsų Viešpaties visi pranašai nuo pasaulio pradžios sako, kad žmonija bus atsteigta į tą garbingą tobulumą ir vėl viešpataus žemėje taip, kaip viešpatavo jos atstovas Adomas. — Ap. Darb. 3:19-21".

"Ir šita dalį Dievas išrinko duoti žmonėms. Ir kokia garbinga toji dalis! Užmerk savo akis valandėlei nuo tų skurdo ir vargo, nuopolio ir rūpesčių, kurie tebesiranda dėl nuodėmės ir įsivaizduok sau proto akimis tobulosios žemės vaizdą. Jokia nuodėmės dėmė neturėsios tobulosios žemės sandėmės ir ramybės; jokia pikta mintis, joks nemalonus pažiūrėjimas ar žodis, meilė, tekanti iš kiekvienos širdies atranda tolygų atsiliepimą kiekvienoj širdy ir labdarinumas pažymi kiekvieną darbą. Ligos nebus daugiau nei gėlimo nei skausmo, nei jokio ženklo puvimo. Prisimink sau visus žmogaus formas ir išvaizdos palyginamosios sveikatos ir prožio paveikslus, kokie kada teko matyti, ir žinok, kad tobuloji žmonija bus dar puikėse. Vidujinis tyrumas ir protinis bei moralinis tobulumas pažymės ir pagarbins kiekvieną nušvitusį veidą. Tokia bus žemės visuomenė, ir verkiantiems atsisakyti bus nušluostytos ašaros, kuomet jie pritirs prisikėlimo darbą pilnai. — Apr. 21:4.

Kas įdomiausi tiesa, kreipkitės žemiau nurodytu adresu: prisiųsime veltui spaudos, knygelių ir traktatų. Kreipkitės šiuo adresu: L.B.S.A., 212 E. 3rd St., Spring Valley, Ill. 61362 USA.

(Bus daugiau)

Geri žodynai

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Barvyko. apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai kaina \$6.00

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Vilius Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl. kaina \$12.00

ADMINISTRACIJOS

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie teikia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — ir code.

IDOMIOS KNYGOS

Romanai

Pranas Naujokaitis, ŽYDINCIO DIENOS, premijuotas romanas, 250 psl., kaina \$3.50.

Jeronimas Ignatonis, LŪZIAI, 301 psl., kaina \$3.00

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiedžių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Sally Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15.

Jurgis Gliuda, DELFINO ZENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50

Albinas Baranauskas, KARKLUPĖNUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almenas, UPĖ Į RYTUS, UPĖ Į ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50

Vytautas Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNU GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Alovas Baronas, TREČIOJI MOTERIS, premijuotas romanas, 196 puslapiai, kaina \$2.50.

Kazys Plačenis, PULKIM ANT KELIŲ, romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, II laida, 160 psl., kaina \$2.00

Jureis Gliuda, SIKSNO SPARNIU SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kralikauskas, TIT NAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Alovas Baronas, VIENIŠT MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Alovas Baronas, LIEPAI IR BEDUGNES, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas, TARP OVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Juozas Svaistas: 210BRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sida ravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas: JO SU ZADETINĖ, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl., kaina \$4.00.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRIZTA Į KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozas Kralikauskas premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

Ekskursija į Lietuvą

vyksta

RUGPIŪČIO 2 d. (registracija baigiasi birželio 17).

Registruokitės iš anksto, nes grupės didumas yra ribotas.

KAINA \$775.00,

įskaitant lėktuvą, pirmos klasės viešbučius, maistą ir pervežimus.

Prie šių grupių gali prisijungti ir gyvenantieji Kanadoje.

Kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

SLA

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,666.66 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

N.L. dabar pradeda duoti pranešimus apie Montrealy ruošiamą Pasaulinę parodą ir joje Lietuvių Dieną.

Adresas:

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

Svarbios knygos

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus

Atsiminimai ir mintys, I-jis dalis 302 psl., kaina ..... \$2.00 antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu, kaina \$5.00

Perkant abi dalis kaina tik \$6.50

Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00

Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisinys, 31 psl. .... 50 cent.

Cicagietės Įspūdžiai komunistų pavergtoje Lietuvoje 95 puslapiai, kaina \$1.00

Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00

Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kieti virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00

Vietinės žinios

Automobilio katastrofoje sužeistas Paulius Zygas

Studentų S-gos pirmininkas bostoniškis Paulius Zygas praeitą šeštadienį važiuojo į Batun konferenciją New Yorke. Pradėjęs lyti, esant slidžiam keliui, jo automobilis ant Hartfordo tilto atsidaužė į kelio šonines užtvanas ir sudužo. P. Zygas buvo sužeistas, ypač galva, ir nugabentas į ligoninę. Iš ten jis parvežtas į Bostoną.

Laimė, vairuotojas buvo prisiršęs diržu, tad šoje nelaimėje nebuvo iš mašinos išmestas ant kelio, kur galėjo visai žūti.

Siam veikiam mūsų kolonijos jaunosios kartos atstovui linkime ko greičiau pasveikti.

J. Vaičaičio įstaiga kitoje vietoje

Cosmos Parcels Express Corp., J. Vaičaičio vadovaujama, nuo gegužės 1 d. persikelia į gretimą namą — 331 W. Broadway, So. Bostone.

Lituanistikos suvažiavimas
I Lituanistikos suvažiavimą Philadelphiaje gegužės 6-7 dienomis iš Bostono vyksta du Instituto nariai: Ant. Mažiulis ir dr. J. Gimbutas.

Paskutinis suvažiavimas buvo Washingtone prieš trejus metus.

Mirė Kilkus

Balandžio 17 d. Brocktone mirė visų lietuvių taip mėgtos ruginės duonos kepiklos savininkas Kilkus, 82 m. amžiaus.

KAS SLEPIASI PO NUODĖMINGO ANGELO SPARNAIS?

To negalime vienu žodžiu pasakyti, o reikia pamatyti. Tai daug didelės dramatinės įtampos painiavų.

Skulptorius, grožio ir gėrio garbintojas, turi jauną ir gražią žmoną, kuri jam pozuoja, kuriant angelo statulą. Ar ji jam ištikima?

Muzikas, ką kadais beprotiškai mylėjęs. Kas bus dabar, kai jos neteko?

Jaunos doros mergaitės kankinanti problema: išduoti paslaptį, ar ne?

"Linksmos valandos" namai — restoranai, kuriame vyksta nuostabių pogrindinių gyvenimų. Kas tie paslaptį jo lankytojai, kelią susidomėjimą ir juoką?

Nagi, kuo visa ta žmonių sielos tragedija ir greta jos vykstanti komedija baigsis?

Paziūrėsim!

Petro Vaiciūno "Nuodėmingas angelas" yra po ilgesnės pertraukos Bostono Lietuvių Dramos Sambūrio vienas didžiausių mato pastatymų. Jis visai skiriasi nuo kadaise labai seniai kieno nors matyto Lietuvoje buvusio šio veikalo vaidinimo. Ir ne dėl to, kad čia kiti vaidintojai, bet aplamai kita akim pažiūrėta į šią pjesės medžiagą.

Kaip žinoma, veiklą režisuoja akt. Aleksandra Gustaitienė. Jo muzikinį įreminimą ir apšvietimą tvarko filmininko Romo Šlezo ranka.

Dailininkas Viktoras Vizgirda gamina šiam veikalui tokias dekoracijas, kurias lengvai ir greitai pakeičiamos ir sutrumpins pertraukas, bet kartu ir gerai suplanuotos, meniškai sukurios. Tai dailininko kelių ilgų savių darbų, aukojamas mūsų kolonijos kultūriniam gyvenimui paspalvinti.

Nors dabar ir moderniški laikai, siūlą vaidintojams gausų turą gana gerų modernių kūrinių, bet Dramos Sambūris mano, kad dėl to dar nerverta paniekinėti ir mūsų senosios klasikinės dramaturgijos. Juk visokių polėkių ir siekių vaidintojams mūsų scenose yra pakankamai vietos, ir nebūnie tik pakankamai žiūrovų. Tegul jie visi savom priemonėm draugiškai žadina iš

dvasinio miego materialinėm gėrybėm jau pasisotinusį tautietį.

"Nuodėmingo angelo" vaidinimas įvyks gegužės 6 d., šeštadienį, 7 val. vak. So. Boston High School salėje (Thomas Park).

Pastebėtina, kad spektaklis prasidės punktu, t. y. li a i, tad publikai patarti nesivėluoti. Salė bus atidara jau nuo 6 val. vak.

Dr. J. Gimbutas — inžinierius firmos dalininkas

Praeitame numery buvo rašyta, kad inž. V. Izbičkas tapo tos firmos, kur dirba, dalininku, o šį kartą galime pranešti, kad, kaip Boston Globe Executive Corner skyriaus raso. Fay, Spofford & Thorndike, Inc., išrinkti penki nauji dalininkai (asociates), jų tarpe ir inž. dr. Jurgis Gimbutas.

F.S. & T. įsteigta 1914 m., dabar turi virš 200 tarnautojų, jų tarpe apie 70 inžinierių, kiti technikai, braižytojai, sekretorės. Firma projektuoja tiltus, plentus, uostus, pramonės ir sanitarijos pastatus. Vadovybė sudaro 10 direktorių ir dabar 9 "asociates", kartu būdami dalininkais.

Inž. dr. J. Gimbutas gyvena Bostone ir dirba toje firmoje nuo 1949 m. įvairiose pareigose, o nuo 1963 m. vyresn. inžinierium.

Naujojo dalininko vardas įrašytas Jurgis, o ne kaip nors suanglintai.

Inž. dr. J. Gimbutas aktyviai dalyvauja Amer. Liet. Inž. Arch. Sąjungoje nuo pat jos įsteigimo. Jis buvo radarbės ir statybos skyriaus redaktorius. Jis nemažai rašė Liet. Enciklopedijos bendrą ir kituose žurnaluose ir užsienio moksliniuose leidiniuose.

Cia pastebėsime, kad savo darbovietoje dalininkais yra išrinkti inž. V.J. Dabrila, o dar seniau inž. K. Devenis.

Mirė M. Gvazdikienė

Keleivio Nr. 15 buvo parašyta, kad mirė Marija Gasonienė - Gvazdikaitė, o turėjo būti parašyta "Marija Geištoraitė - Gasonienė - Gvazdikienė".

Kame balsuos Bostonas?

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai bus gegužės 6 ir 7 dienomis. Balsuoti gali visi lietuviai, sulaukę 18 metų. Bostone balsus paduoti bus galima Tautinės Sąjungos namuose (484 Fourth St., So. Bostone) šeštadienį, gegužės 6 d. nuo 3 iki 7 val. vak., o sekmadienį, gegužės 7 d., nuo 11 val. iki 5 val. vak.

Visi lietuviai kviečiami balsavimuose dalyvauti.

Rinkimų Komisija

Padėka

Putnamo seselės ir jų vykdamai senelių prieglaudos statybai paremti piniginiu vajuos komitetas nuoširdžiai dėkoja Valentina ir Steponui Minkams už paopusimą gėlimis banketo garbės svečių stalo.

GAMYBOS DARBININKAI (vyrai ir moterys)

Ar jums nenusibodo dabartinis darbas?

Kodėl neateinate į

THE RIVERSIDE PRESS
840 Memorial Drive
Cambridge UN 4-9560

Mes galime pasiūlyti jums: gerą pradedamąjį atlyginimą, apmokamų švenčių, sveikatos draudimą, apmokamas atostogas, nuolatinį darbą. Patogu pasiekti MBTA. Kreipkitės nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 8 val. ryto iki 4 val. popiet.

Lengvai galima susitarti dėl pasikalbėjimo vakare

REIKALINGAS

vyras prie namų dažymo Bostone.
Kreiptis tel. CO 5-5854. (19)

3 suaugusių šeimai reikalingas 4-5 kambarių butas So. Bostone, būtinai pirmame aukšte.
Pranešti tel. 268-6368.

CAPE COD LIETUVIŲ VASARVIETAI

vasaros sezonui ieškoma 2 mergaičių padavinių į stalą ir tvarkyti kambariams ir

2 moterų virtuvės darbams.

Dėl sąlygų kreiptis:
M. Jansonas,
15 Rosedale Street,
Boston, Mass. 02124.
Telefonas 288-5999.

IESKOMA NUOLATINĖ SEIMININKĖ,

kuri sutiktų gyventi Cape Cod, Osterville, Mass.

Dėl sąlygų kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
Telefonas 268-8764

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siūncia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūncia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Cia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis sena adresu:

BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Dr. J. C. Landzius (Seymour)

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas X RAY

534 Broadway,
So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 10 iki 7 p.p.
Tel. AN 8-2712

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakaraš iš anksto susitarus

447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ) OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co. — JEWELERS —

Laikrodžiai-Deimantai Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

Dažau ir Taisau

Namų iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia.

Naudojit tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Televiziją ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS
629 E. Sixth Street
South Boston

Tel. AN 8-6645

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos

stoties WLYN, 1360 kilolickų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną.

Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka r komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dailai Popieriaus Siuviniai Stiklas Langams Visokie reikmenys namams Reikmenys plumbieriams Visokie geležies daiktai

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA KELIONIŲ ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ, atstovaujanti visoms vietinėms ir užsienio lėktuvų linijoms, kartu sutvarkanti viešbučius ir kelionių planus. Specialūs patarnavimai vykstantiems į FLORIDĄ. Per TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE galite atsikviesti į svečius savo gimines iš Lietuvos.

VISI PATARNAVIMAI SUTEIKIAMI GREITAI IR BE PAPILDOMO MOKESCIO.

KARTU YRA

Globe Parcel Service, Inc.

IR

Podarogifts skyrius

per kurį galite išsiųsti savo giminėms pinigų, siuntinių ir užsakyti rusiškų prekių.

ĮVAIRIAS MEDŽIAGAS, ODAS, SKARYTES, MEGZTINIUS ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, kreipkitės lietuviškai. Tiek kelionių, tiek siuntinių reikalų BŪSITE MALONIAI IR SĄŽININGAI APTARNAUTI.

Įstaiga atdara: kasdien nuo 9 val. iki 5 val. v.
ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 7 val. v.
šeštadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dn.

Rašyti ar skambinti:

390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Vedėja: Aldona Adomonis

Sutaupysite \$100. alyvos kurui

Pilna centrinė šildymo sistema

Tiktai BALANDŽIO mėnesį

Pašauk šiandien VELTUI įkainoti

FORTUNA FUEL CO.

487 Washington St., Dorchester, Mass.

GE 6 1204

Naujas 1967 modelis

garo - karšto vandens šilto oro sistemų

Alyvos kūrenimo specialistai ilgiau nei per 40 metų

24 val. alyvos burnerio aptarnavimas VELTUI
Alyvos kaina tik 15.9 centų galionas
Garantuotas automatinis pristatymas

FORDAS

MES PARDUODAME PIGIAU IR REMONTUOJAME GERIAU

Didžiausias visų Fordo gaminių pasirinkimas
Atvykite pažiūrėti — sutaupyti — pirkti
Patvirtinta agentūra

Pardavimas — Remontas — Nuomavimas

MUSTANG * THUNDERBIRD * FALCON * FAIRLANE
FORD TRUCKS

VISOKS REMONTAS — DALYS

24 VAL. MAŠINŲ VILKIMAS

KAROSERIJOS REMONTŲ DIRBTUVĖ

(BODY SHOP)

Didelis A-1 vartotų masinių pasirinkimas

žemiausia kaina

Norėdami talkos, perkant naują ar vartotą mašiną su nuolaida bei mašiną remontuojant, kreipkitės į

LONGINĄ IZBIČKĄ

dienomis: 327-1000

vakarais: 327-8076

1716 CENTRE ST.
WEST ROXBURY

327-1000

COVENEY FORD Sales Inc.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte FM Bangomis 105.7 megaciklų IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS — P. VIŠČINIS
173 Arthur St.

BROCKTON 18, MASS.
Tel. JUNiper 6-7209

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekms.